

Vad **OASEN** är för beduinen är

MARKETENTERIET

för soldaten

Gott bröd

Gott kaffe

Kvalitetsvaror

ANLITA

Tvätt-Tjänst

Telefon 884

AB. Nya Möbelaffären

Frykholmsgatan 37 - Hässleholm
Tel. 624

REKOMMENDERAS

Stort urval av Möbler, Mattor och Gardiner
Egen tapetsareverksstad

Ett FOTO från

LINDHOLMS

är alltid en välkommen gåva.

Stor sortering av RAMAR och ALBUM

Framkallning och kopiering

1:sta Avenyen 5

Telefon 1088

VÄSTRA GÖINGE HÄRADS SPARBANK

Stiftad 1841

Telefon 62

HÄSSEHOLM

Gottgör högsta gällande ränta
å insatta medel

Daglig expedition kl. 9.30—15.00

LOKALEN ÄR FÖR LITEN

för att ha allt i lager, men fråga gärna
på sådant, som hör till ett hushåll. Vi
skaffa omgående hem det Ni önskar.

Kristinehems Div.-handel

Scante Larsson

Telefon 122

W. STRIDHS FÄRGHANDEL

rekommenderas

Finjagatan 12

Telefon 1133

Allt inom BARNKLÄDER
från baby upp till 16 år

BARNGARDEROBEN

Frykholmsgatan 7, Hässleholm, Tel. 1424

SNAPP- HANEN

Nr 3 - 1052

10c årg

Pris 2 kr.

SNAPPHANEN

Tidskrift

för

Kungl Skånska Trängregementets
Kamratförening

Redaktör och ansvarig utgivare: Kapten B. Brunnby
Ekonomichef: Fanjunkare P. Liedholm
Annonchef: Fanjunkare L. Lundgårdh

Annonspriser:

Helsida	200 kr
Halvsida	100 "
Kvartarsida	50 "
Attondelssida	25 "
Sextondelssida	15 "

Postgiro 7 65 71

Nr 3 Argång 10

Den 13/12 1952

VÄSTRA GÖINGE HÄRADS SPARBANK

Stiftad 1841 HÄSSLEHOLM Telefon 89

Gottgör högsta gällande ränta
å insatta medel

Daglig expedition kl. 9.30—13.00

Fjellströms

Guldsmedsaffär

Järnvägsgatan 23

Tel. 1346

Allt för vintersporten

Vapen och ammunition,
cyklar och motorcyklar
ständigt i lager

Fullständig
reparations-
verkstad

Vallning
av skidor

*Neumanns
sport*

Hässleholm
Tel. 125 — 1520

Ett gott tips till alla
MÖBELSPEKULANTER

Vänd Eder direkt till fabrikationsorten!

Holmgrens Möbelaffär

Björnsån

Telefoner

Firman 315 Boatan 298

BENGTSSON'S JÄRNHANDEL

Giv akt!

— när det gäller FOTO

Evy-Foto

Solgården, Hässleholm - Tel. 1045

SNAPPHANEN

TIDSKRIFT FÖR KUNGL SKÅNSKA TRÄNGREGEMENTETS KAMRATFORENING

*D*ET MILITÄRA året följer icke strikt den gängse tideväxlingen. När vi tänka på vårt utbildningsår, som börjar den 1. april,

betyder det att vi nu före Jul och Nyår stå mitt uppe i den brådaste tiden. Vi måste ge åldersklassen sådan utbildning, att den efter ferierna är väl beredd att gå till övningarna under tillämpningsperioden. Om några korta månader skall ju åter en kull skånska trängare vara beredd att sluta upp vid sidan av de äldre kamraterna i krigsförbanden.

Vi militärer känna givetvis på samma sätt som alla andra när vi stå inför jul och nyår. Då få vi släppa litet på tjänsten och ägna oss åt familj och hem. Vi se väl gärna tillbaka på det gångna årets alla händelser. Vi hoppas att vårt arbete skall ha varit till gagn för regemente, bygd och stat och att vår lilla länk i den oändliga kedjan av skånska trängare skall ha varit lika stark som alla de andra.

I den andan gå också våra förhoppningar för det kommande året, förhoppningar om fortsatt glädje och trevnad i arbetet samt en lika stark sammanhållning gamla och nya regementskamrater emellan.

Med de tongångarna ljuder från Hässleholm vår tillönskan om

En GOD JUL och Ett GOTT NYTT ÅR!

Per Hallin

REGEMENTSPASTORNS JULHÄLSNING

Giv julens barn rum i ditt julfirande

"Det fanns icke rum för dem i härbärget."

Luk. 2: 7.

JULENS HÖGTID står för dörren. Och därmed har åter den underliga stämning kommit tillbaka, som är julens egen, och som vi så väl känner från tidigare jular vi upplevt. Julen har en sällsam förmåga att ta våra sinnen fångna. Ung eller gammal — alla rycks vi med av denna årets storhelg, dess glädje, dess frid, dess lycka.

Så är vi också alla på olika sätt i färd med att förbereda den glada festen. Ingenting får saknas av det vi anser höra till ett rätt julfirande. Aldrig känner vi oss så förpliktade följa gammal, god tradition, som när det gäller julhelgen. Seder och bruk, som i generationer följt släkten, måste följas också av oss. Såsom julen firades i vårt barndomshem en gång, så vill vi också fira den.

Men så händer det, att vi för alla de yttre arrangemangen kring julfirandet glömmet det, som är julens egentliga firningsämne — Jesusbarnets födelse, att vi för födelsedagsfesten glömmet bort födelsedagsbarnet. Och likväl är det det barnet vi har att tacka för julen och dess bästa gåvor. Varför tänker människor i juletid vänligare tankar än eljest? Varför vill man då så givmilt dela med sig till nära och kära likaväl som till okända nödlidande? Varför söker man sig då in i gemenskapen med släkt och vänner på ett sätt som aldrig eljest? Varför samlas man i juletid till Guds hus i större skaror än annars på året? Svar: För det barnets skull, som Gud i sin kärlek sände den första julnatten.

Till gammal, god tradition i vårt kristna land hör ett julfirande kring Jesusbarnet i Betlehems krubba. Den traditionen får vi inte tappa bort. Det skall inte kunna sägas, att vi firade jul, men det fanns icke rum för julens barn.

Så giv julens barn rum i Ditt julfirande! Tag i julkvällen fram Din Bibel och läs den mäktiga profetian i Jesajas 9:de kapitel och den underbara skildringen av den första julens sällsamma händelser i Lukas' 2:dra kapitel. Sjung också med de Dina några av julens sköna sånger och psalmer. Detta skall inte minska Din julglädje — om Du skulle mena något sådant. Tvärtom skall det fördjupa den, helga den. Det skall bringa julens underbara frid in i Ditt hem.

En välsignad jul önskar jag Dig i Jesu namn!

GUSTAF LINDVALL

Gå med i Kamratföreningen!

Det kostar 4 kronor och Du erhåller "Snapphanen"
(tre nummer årligen) kostnadsfritt

Väsd Dig till föreningens kassör, Jan Liedholm, eller sätt in beloppet på postgiro 76571

Med ubåt under Östersjöns yta

Av sergeant G. GRANER

Sabotagepatrullen väntar

Fem par rödkantade ögon stirrar ut över vattnet i den allt tyngre skymningen. Ett envist regn strilar ner och från nacke neråt rygg söker sig en irriterande rännil. Dold av den snåriga vegetationen vid stranden ligger sabotagepatrullen och väntar på att den ubåt, som skall föra mot nya uppdrag skall dyka upp. Den avtalade tiden närmar sig allt mer, och trots det urusla vädret väntar vi finna ubåten på utsatt tid. Ett väsande och skvalpande ljud når våra intensivt spända öron, och med ansträngning kan vi urskilja ubåtens silhuett mot skärgårdens diffusa bakgrund. Vi skyndar ner till stranden, där vi har gummibåten klar, hoppar i och paddlar försiktigt men snabbt utåt. Snögående dyningar kommer oss att hisna och man ser en och annan svälja den vakuum-torkade spaghettin en gång till. Vi har gett vår identifieringssignal, och ubåten stävar för sakta maskin in i viken. Föregående natt har vi ägnat åt att förstöra en radarstation med ett antal välplacerade ledningar. Dagen har vi använt för vila — om man nu kan tala om sådan under bar himmel i böljande regn och med revanschsugna fiendepatruller ivrigt spanande efter nattens marodörer. Ubåten girar upp och villiga armar halar oss ombord. Knappt har gummibåten bärgats färrän försiktigt spinnande maskiner för oss bort från vårt färliga grannskap. Vi befinner oss någonstans i Stockholms södra skärgård. Det är nermörkt — vädret som beställt för vårt företag — och mellan korbar, skär och holmar stävar vi sydvart. Vårt nästa anfällsmål ligger någonstans på Smålandskusten, men ubåtschefen har sina uppdrag under vägen. En jagare, ja varför inte en kryssare, skulle väl vara en läckerbit! Tuberna är klara, och en ubåt gör alltid med högsta beredskap.

Ubåtens innandöme känns varmt välkomnande. Det är trängt om saligheten och maskiner, rattar, spakar, rör och ledningar gör de första intrycken största. Sedan vi förts in i loggboken, får vi tid att lyta våra genomsura paltor mot något torrare och besättningen hjälper oss gärna komplettera av egna förråd. Var och en får sin plats att uppehålla sig på, rörelsefriheten är lika begränsad som besättnens på schackbrädet. En massa förhållningsregler tutas i våra öron och räddningsattiraljen gör man mycket noga igenom. Så en mycket viktig sak: instruktion i användande av ubåtens hemlighet. Jag trodde först man ville skämta med oss tanklösheter, men förstod ganska snart, att det var fullt allvar. Instruktion och träning för att gå

dit in! Man skall vara med om mycket! Ja, det där var ingen lätt match; rattar, spakar, luft och vatten. Om jag inte minns alldeles fel, var det åtta handgrepp utöver de vanliga. Man fick inte ha bråttom och fick inte göra fel. Hur det då gick? Det vet jag inte.

Ut till havs . . .

Vi har lämnat det relativt lugna vattnet inomskärs och stävar ut mot öppna havet. Sjögången är kraftig och vi kastas hit och dit. Ingenting ser man — instängd i en plåtburk, som kastas omkring. En av mina män ser blek ut. Han skiftar snart över till grönt och det är klart för spaghettin, som han nu inte orkar svälja för tredje gången. Sjösjukan ansätter honom illa. Ubåtschefen "lugnar" oss med att vi snart skall dyka, och då blir det bättre. Jo, jag skulle nog tro det! Klockan var 1900, när vi togs ombord. Nu har den hunnit bli 0230, när vi passerar Landsort.

Dyksignal! Det blir plötsligt intensiv verksamhet utan hets. Var och en har sitt bestämda handgrepp att göra. Kocken sträcker på armen och skruvar på en ratt och i mässen gör en annan något liknande. Ingenting är lämnat åt slumpen. Var och en vet exakt, vad på honom ankommer. Samspel utan like — alla lutar på alla.

Det brusar och susar. Man hör vattnet skvalpa över båten. En obeskrivlig känsla griper en. Man gastkramas. Det här är som att sänka sig ner i en grav. Det blir plötsligt så tryckande på något sätt. Jag ser på djupmätaren. Visaren pekar på större och större djup. Det blir plötsligt så stilla. Ett par sekunder har förflutit sedan dyksignalen. Djupmätarens visare har stannat. De elektriska motorerna spinner. Vi har itagit marschdjup. Konstigt vad vapenrocken känns trång! Jag knäpper upp. Slipsen sitter hårt! Jag lossar på den. Frivakten ligger och dásar, sover eller läser. Andas visst bara med en lunga. Förbrukar så litet syre som möjligt. Jag går fram och tillbaka på det minimala utrymme som tillåter promenader. Skjortkragen stramar! Jag får knappast luft. Jag lossar på kragen. Det känns bättre. Atminstone för en stund. Så kommer den där känslan igen. Man flämtar efter frisk luft. En obeskrivlig atmosfär. Konstig luft. Och vilken lukt. Maskiner och svettiga kroppars utdunstning. Jag övervildgas, och berövad all viljestyrka somnar jag på en brits.

Efter några timmars orolig sömn vaknar jag upp genomsvett och med en egendomlig känsla. Öronen! Det känns så underligt. Den är plötsligt

horta igen, den där känslan. Men så kommer den lika plötsligt tillbaka. Det känns som stode trumhinnorna ut ur öronen som ballonger, och det sticker som av tusende nålar över hela kroppen. Precis som skulle man sprängas sönder inifrån. Jag får snart förklaring. Man går med schnorkeldrift på dieselmotorerna, och när ventilerna för luftintagen stängs för att inte delar av Östersjön skall följa med in, tar motorerna luften från båtens inre. Kusligt. Jag missunnar sannerligen ingen ubåtsman hans knappt tilltagna schnorkeltilläg.

Vi nalkas anfallsområdet

Det har hunnit bli en bra bit uppåt dagen, då vi nalkas vårt anfallsområde, en ö med försvarsanläggningar. Vi går i periskopläge. Genom ett rusktigt smalt sund närmar vi oss ön för sakta maskin. Jag hör mannen vid ekolodet rapportera antal meter under kölen: 30 meter, 20, 40, 10, 20, 10. Det är tydligen ganska skrovligt på botten. I periskopet upptäcker jag målet, väl bevaktat av vedettbåtar, som kilar fram och tillbaka på en tänkt cirkels radier. Längs cirkelns omkrets går en större patrullbåt, en minsvepare. Den dök upp så plötsligt, att vårt periskop måste tas ner med en hiskelig fart. Då och då sticker vi periskopet ovan ytan för spaning, under det vi försiktigt försöker ta oss runt ön. Ekolodet rapporterar: 30, 10, 20, 10, 1 meter i samma ögonblick som ubåten skakas av en kraftig skräll och kastas uppåt med tornet ovan ytan. Larmklockorna skräller! 30 meter under kölen, rapporterar ekolodet. Det blir så stilla och tyst, att man faktiskt kan höra intensiteten i tystnaden och koncentrationen hos var och en. Men blott för ett ögonblick. Läckor? Rapporterna kommer in till manöverrummet: klart, klart, klart. Båten vaggar fortfarande av smällen, då chefen beordrar bottenläge. Man känner hur båten tar botten, guppar litet upp och ner, och lägger sig sedan tillrätta. Upptäckta? Alla maskiner stoppade. Intensiv tystnad. Laddningar som markerar sjunkboomer börjar så plötsligt krevera akter om oss. Vi kan höra propellerslagen från båtarna, som nu försöker förinta oss. Mannen vid hydrofonen kan på propellerslagen avgöra, vad slags båt det är fråga om, riktning, fart. Något över en halv timma ligger vi stilla. Nerverna är fortfarande på helspänn. Har vi inte tagit någon skada av grundkänningen? De anfallande båtarna har försvunnit och chefen beordrar periskopläge. Alla stirrar på djupmätaren. Det tycks förflyta evigheter, innan visaren börjar röra sig. Vi är loss. Man ser ett leende här och där. Ja, nog var det allvarigare, än besättningen ville göra gällande. Vi fullbordar rekognosceringen och sticker där efter ut till havs.

Man kan lita på flottan

Klockan har blivit 1600, när vi åter intar bottenläge. 25 meter under havsytan dukas till middag, som minsann inte skäms för sig. Flottans nödproviant kan komma vem som helst att bli grön av avund, eller vad sägs om det här: honung, gåslever, konserverat smör, fruktsaft, kyckling eller lax, majonäs? Jämför: pölsa (vakuumtorkad), smörost, blåbärssoppa (också vakuumtorkad)! Vi har börjat vänja oss vid uläge. Här är lugnt och stilla, ingen sjöhävning, fast inte har man någonting emot den friska luften, även om den är både dimmig, våt och kall. Klockan 2130 lättar vi och går in mot ön, där vi skall landsättas. Blås tankarna! Det väser och dånar, när tryckluften blåser ur dyktankarna. Klockan 2145 dyker vi upp ur djupet. Luckorna öppnas. Vad nu då! Mössan åker av huvudet och håret reser sig på ända som när man fördjupat sig i detektivmagasinet! Det är övertrycket i ubåten som jämnas ut, när vi kommer i kontakt med friska luften. Chefen är först i tornet. Dyksignal igen! En minsvepare har upptäckt oss, och i bottenläge avvaktar vi utvecklingen. Nej, det klarade sig tydligen. Efter 20 minuter är vi åter i övervattensläge. Något hundratal meter från land går vi i gummbåten och paddlar in mot ön. Det blir en lustig dans på de upprörda vågorna i det lilla nötskalet. Vål landstigna blinkar vi "klart" till ubåten, som stavar till havs för andra uppgifter.

Vårt företag i land misslyckades, eftersom försvaret var varsokt genom att ubåten blivit upptäckt. 26 timmars färd med ubåt, varav 19 timmar i uläge, är emellertid en upplevelse jag inte skulle vilja vara utan, även om det var nog så riskfyllt. Man kan lita på flottan.

Fanor - Bordsflaggor
Vimplar - Tröjmärken
etc.

IVAR RYDBERG

Tillverkning av allt i branschen
FLAGGFABRIK - KARLSHAMN. Tel. 366

Sjukvårdssoldaten på stridsfältet

Av kapten A. THORD

Soldaterna från V. bataljonen ryckte fram över vågorna, under de första meterna utan att utsättas för eld. De fyllden plötsligt som alltid vid sådana ögonblick av den vilda omotiverade förhoppningen, att det den här gången skulle bli en lätt affär, ända tills den första granaten vispade ner på dem. Där ute var det nu, med mjukt mänskligt kött skyddat endast av kakityg, med vinandet ibland dem av isakna splitter, som överroste marken, letade rätt på dem, mejade ner dem och vidgade luckorna i deras förut glesnade led. Varje man fann sig plötsligt ensam mitt i oljudet och rökens, stapplande blint framåt i haardspelet med den osvande döden. De blev dubbelt förvirrade, emedan trondens kulsprutor sköt inte bara framifrån utan också från flankerna. — (Ur Baron: From the City, from the Plough).

Den här beskrivningen skildrar inledningen av V. bataljonens, Wessexregementet, anfall för att ta en bro under striderna i Normandie sommaren 1944. Anfalet lyckades, men bataljonen fick stora förluster.

Vad är det som gör att soldaternas verkligen anfaller, trots vetskapen om faran? Det beror på många faktorer. Förtroende för befälet och för den egna förmågan, vilket föresätter disciplin och god utbildning, är kanske det väsentligaste. Av största betydelse är också vetskapen om att de som blir skadade inte blir kvarlämnade på stridsfältet för att dö av kyla eller blodförlust utan omhändertagas och föras tillbaka till förbandsplatser, där hjälp kan lämnas. Detta kräver en effektiv sjukvårdsorganisation. De som gör "jobbet", infanteristen, pansarsoldaten och alla andra ute på stridsfältet, kräver

kunniga sjukvårdare och sjukbärare inom kompanier och bataljoner och läkare så långt fram det någonsin är möjligt.

Den stora psykologiska betydelse, som sjukvårdstjänsten har för soldaternas stridsmoral belyses på många olika sätt i skildringar från de senaste kriget. Så berättas t ex att amerikanska förband inte gått fram till anfall förrän sjukbärare fanns bakom dem och förbandsplatser var ordnade. Från England omtalas, att ersättningsmanakap gjorde förfrågningar om sjukvårdarnas kvalitet på olika förband, och så begärde man sig till förband där det var väl ordnat i detta avseende. En tysk läkare, som deltog i det ryska fälttåget berättar, att man på grund av att förlusterna av läkare på bataljonsförbandsplatserna var så stora, avsåg att ersätta dessa med mindre svärersättlig sjukvårdspersonal. Planen genomfördes emellertid icke. Det psykologiska värdet av, att doktorn fanns så nära stridsfältet, uppvägde väl förlustriskerna för läkarpersonalen.

Vad betyder infanteristens krav på en effektiv sjukvårdsorganisation för kompaniernas sjukvårdare och för bataljonernas och brigadens sjukbärravdelningar? Först och främst måste personalen behärska sitt område. Huvudelementen i verksamheten är att sortera ut de sårade som först behöver komma under behandling, förbinda, stilla smärtor och så transportera så skonsamt som möjligt. Men allt detta skall kunna utföras på stridsfältet sådant det beskrives i den inledande stridskildringen. Sjukbäraren och sjukvårdaren skall kunna ta sig fram lika osynligt i terrängen som infanteristen, han måste ha samma fysiska kondi-

Det är okay, Joe, jag är icke-stridande.

Sluta att maska, annars skickar jag Dig tillbaka till infanteriet!

tion och hårdhet som denne. När cykelbårgruppen har tilldelats ett kompani vid ett anfall måste den vara ett med kompaniet och känna samhörighet med detta. Det är icke fråga om stridande och icke stridande. Alla har en gemensam uppgift. Misstroende från kompanichefens sida beträffande gruppens fältmässiga uppträdande lika vill som tendenser till bristande samband från sjukbärarnas sida ger inte bara större förluster på grund av ineffektiv sjukvård utan också olust inom hela förbandet. När den amerikanske tecknaren och författaren Bill Mauldin i sin bok "Up Front" skildrar sjukvårdspersonal på stridsfältet är det med den största högaktning, även om hans teckningar är satiriska. Han vill med dem betona just vad här framförts.

Av sjukbäraren måste många gånger krävas större fysisk styrka än av infanteristen. I allmänhet bäres en sårad av två man, ibland av fyra, men det kan också hända, att en ensam sjukbärare måste ta en sårad kamrat tillbaka över stridsfältet.

Sjukvårdspersonalen måste äga stor psykisk motståndskraft och mod. Infanteristen skall med sitt vapen aktivt ingripa mot det som hotar honom. Det passiva deltagandet i striden som sjukvårdaren och sjukbäraren tvingas till kan vara påfrestande. Likaså måste uppgiften att ta hand om dem, som blir kvar efter en strid, de lemllästa kamraterna kräva psykisk styrka. Den ständiga och omedelbara beröringen med slagfältets fasor

Jag är bara provinsialläkare. Om Du inte har något emot det ska jag konsultera vicekorpral Johnson, den berömda skavsårsspecialisten.

Dj—r. Precis som jag byggt upp min praktik, blir jag transporterad till ett annat regemente.

är deras lott. Hela tiden är de också utsatta för personlig fara. Enligt ett nyligen utkommet amerikanskt arbete om sjukvårdstjänsten under 2. världskriget sårades sjukbärare procentuellt i samma grad som gevärsskyttar. Nödvändigheten av självständigt handlande gör också, att sjukvårdspersonalen många gånger måste undvara stödet av kamratsamband, lagarbete. För att kunna uppfylla alla dessa krav måste sjukvårdssoldaten vara besjälad av känslan att hjälpa. Det räcker inte att han förbinder soldaten med det krossade benet. Han skall också torka hans kallsvettiga panna och ge honom något att dricka. "Även om ingen skulle klandra sjukbäraren, om han, för att rädda sitt eget skinn, låter bli att hämta en man som kanske i varje fall kommer att dö, så gör han det i de flesta fall", säger Bill Mauldin om den amerikanske sjukbäraren. Så bör det nog också vara. Det är då det verkliga förtroendet uppstår för sjukvårdspersonalen.

För bataljonens och sjukbärarplutonens sjukbärartroppar inskränker sig i allmänhet den direkta samvaron med infanteristerna till själva striden, medan den för kompaniernas sjukvårdspersonal är ständig. Inom kompaniet representerar sjukvårdaren den medicinska sakkunskapen. Han plåstrar om skavsår, delar ut huvudvärkstabletter och ger råd vid allehanda småkrämpor. En duktig sjukvårdare blir gärna en hustomte inom sitt förband. Men han får inte glömma att han också är bataljonsläkarens förtroendeman och inte själv-

Forts. å sid. 20.

Militära välfärdsinrättningar

En aktuell debatt

Under denna rubrik har en av våra värnpliktiga sånt in nedanstående artikel, vari han framför sina synpunkter på och även sina tvivel om det berättigade i existensen av de nämnder, råd m m, som numera skola finnas vid våra regementen. Författaren är emellertid i vissa fall icke rätt orienterad om de uppgifter och arbetsområden som dessa "inrättningar" ha. För att tillrättalägga detta och för att få ta del av även befällets synpunkter har vi tagit upp frågan. Vpl S. Hadenius skriver alltså:

Regementsnämnd, utspisningsnämnd, bildningsråd, kompaniassistent m m är alla militärpsykologiska gester till manskaps och befäls fromma. Namnen låter onekligen flotta och ger troligen den oönskade intryck av den demokrati och det goda samförstånd, som existerar inom våra regementen. De ger också kverulanter av "den gamla, goda stammen" osökta tillfällen till kvirr över modern slapphet och eftergivenhet. God reklam gör de också i utlandet, då hitresta utläningar vid hemkomsten kan berätta om hur lyckligt, harmoniskt och demokratiskt det är i den svenska militärmakten.

Men hur är det i verkligheten? Hur ser den svenske soldaten på dessa med vackra namn försedda välfärdsinrättningar? Har han något förtroende för dem och tycker han de fyller någon uppgift? Givetvis kan inte en enda soldat svara på dessa frågor. Han kan möjligen svara för sitt eget regemente och knappast för detta. Tillåt mig dock att i all anspråkslöshet framföra några synpunkter angående dessa nämnder.

Jag är inte själv ledamot i en enda nämnd och klarar därför endast i egenskap av man i ledet, som läst och burt har protokoll och kamraters snack sitt gå efter.

Makten är en ytterst viktig faktor

För en ung man och helt naturligt är då ett regementes utspisning ett mycket känsligt kapitel. Vad som kan sätta en soldats sinne i svallning som intet annat. Alning medelst hasning, hinderbans m m kan han stå ut med utan större knorr, men är köttbullarna betydligt sämre än mammas och potatisen okokt, då tänds en helig vrede i hans åsyn. Det måste därför betecknas som en mycket helig åtgärd av dem, som makten hava, att tillätta en utspisningsnämnd, där allt kvirr och knorr ska samlas centralt. Där skulle få och får också valda representanter för varje kompani uttala sitt missnöje över såväl potatis som köttbullar. Om makten genom denna nämnd också skulle bli bättre är ju det hela förträffligt.

Det synes mig som om utspisningsnämnden skulle fylla en stor uppgift och den har troligen soldaternas välsignelse i sitt fortsatta arbete. Angående utspisningsnämnden må det vara mig tillåtet att ifrågasätta, om inte denna dock härledden överskred sina befogenheter, när den önskade, att kökspersonalen skulle vara mera tillmötesgående (!) mot soldaterna! Det är väl ändå att begära en smula för mycket!

Vad är regementsnämnden?

Jag frågade häromdagen vår representant i regementsnämnden huruvida han ansåg, att denna fyllde någon uppgift och i så fall vilken. Svaret blev synnerligen nekande. Nedslagen över detta frågade jag en icke-medlem, om han inte tyckte det var tryggt att veta, att det finns en nämnd, som tar till vara hans intressen. Som svar fick jag en fråga: "Finns det en regementsnämnd här på T 4, och i så fall varför?" Upprörd över denna slöhet och indolens fortsatte jag min gallup men fick endast Jasån och Vet inte till svar!

Ger dessa svar en riktig bild av hur man i allmänhet ser på regementsnämnden? Uppriktigt sagt, så tror jag det. Man har en känsla av att den inte riktigt passar in i sammanhanget. Den har för vaga stadgar och fungerar på sin höjd på papperet. Det verkar som om man på sammanträdena inte hade ett dyft att klaga på eller något vettigt förslag att komma med.

Ingen skulle väl nu fälla en saknadens tår eller nedlägga en krans med de blågluga färgerna om regementsnämnden skulle avsmåna. Kanske skulle 99 % inte ens lägga märke till det.

Men är detta inte synd? Skulle inte en dylik nämnd ha några uppgifter att fylla? Det borde väl finnas några saker, som skulle kunna göras bättre, tas bort eller tillkomma.

Jag tror, att innan regementsnämnden skall kunna fylla en verklig uppgift måste den framför allt bli mera känd. Alla måste veta vad den gör och vad den beslutar. Den måste inge förtroende eller skapa ilska. Något måste göras, för att den skall bli känd!

Att ändra något i tjänsten måste vara mycket svårt. Där stöter man för mycket på patrull och det hela är mycket känsligt. Men varför försöker man inte inom regementsnämnden agera lite nöjeskommitté? Det vore väl en uppgift så god som någon att göra trista Hässleholm en smula mindre trist någon mörk vinterkväll. Man skulle exempelvis kunna ordna en frågesport mellan officerare och manskap, ställa till en diskussion över något

aktuellt eller låta okända eller kända förmågor inom regementet träda fram och visa sina konster!

Förslaget överlämnas med varm hand till nämnden och kanske det där kan åstadkomma en diskussion, så att sammanträdet varar 15 i stället för sedvanliga 10 minuter.

Bildningsrådet låter kulturellt och bra, och är fritidsundervisningen en frukt av dess idoga arbete, så lär få ha något emot att skänka det sitt stöd.

Är kompaniassistenten springpojke till kompanichefen?

Kompaniassistenten är ett känsligt kapitel. Han utträttar säkerligen många fina saker i den allmänna trevnadens tjänst. Såsom springpojke till kompen är han säkerligen också en tillgång, och jag vet flera tillfällen då han gjort verklig nytta. Om han kan göra detta beror dock för det första på honom själv, för det andra på kompen och för det tredje på kompaniets soldater. Han har ett betydelsefullt värv, som är föga avundsvärd, men kanske det viktigaste bland de "nymodiga psykologiseringsgesterna" inom våra regementen.

För att få en tämligen hygglig avslutning på denna kanske inte alltid så vederhäftiga kritik måste tilläggas: Grunden till att inte någon av dessa institutioner har så mycket arbete kanske är, att det helt enkelt inte finns något arbete för dem. Vi soldater har det redan så bra, att våra valda ombud har en mycket svår uppgift, när de skall försöka komma med förbättringsförslag.

Regementschefen, överste P. Kellin, som är ordförande i regementsnämnden, säger när denna fråga kommer på tal:

Inläggets författare pekar själv på en av svagheterna i sin argumentering, när han erkänner att han personligen icke tagit del i någon av nämnderna vid regementet. Det är förvisso svårt att döma och att döma rättvist i mål där man icke känner de inverkande faktorerna. Man frestas lätt att ge allmängiltighet åt sin egen åsikt. Detta å ena sidan. Å den andra kan ju anföras att okungheten om samhällets institutioner och möjligheter ingalunda är begränsad till den militära sfären, det har mängden "gallup" redan visat.

En regementsnämnds resultat bero på ledamöternas kunskaper, intresse och vilja.

Vi få också lov att komma ihåg att nyheter oftast drivas fram icke av en ursprunglig bred opinion utan av några få mer initierade och mer intresserade. Dessa ta ledningen och föra fram sina argument i tron på det rätta i sin uppfattning. Om så de styrande finna att de framförda förslagen ha fog för sig, att de kunna bli till nytta, ja,

då kommer också den lagliga sanktionen. Alla andra få sedan söka att sätta sig in i och draga nytta av det nya. Det kan därför ta tid innan nyheten blir var mans egendom, hinner verka och hinner åstadkomma något positivt. En regementsnämnds resultat bero väl, de också, på ledamöternas kunskaper, intresse och vilja. Saknas dessa tre faktorer på ett håll äro de kanske tillfinnandes på ett annat. Man kan och får därför icke generalisera. Det är vida bättre att göra en liten självrannsakan.

Nedskärning av nämndfloran under utredning.

Det är dock ingalunda uteslutet att de nu gällande formerna för regementsnämnden behöva revideras. Sammanträden kunna t ex hållas först när så påkallas av uppkommande frågor och icke såsom nu obligatoriskt en gång i månaden. En utredning om nedskärning av nämndfloran vid förbanden är i gång på initiativ av den föregående försvarsministern. Författarens sammanblandning av de skilda nämndernas åligganden visar att en sådan utredning är av behovet.

Om det nu icke blir så många ärenden på regementsnämndens obligatoriska månadsammanträden beror detta till del också på att vi icke går och väntar en hel månad med att föra fram våra förslag när vi alla ha möjlighet att göra det omgående. En liten fördel har väl nämnden i alla fall. Den ger de värnpliktiga tillfälle att föra fram önskemål och förslag utan att själva behöva ta initiativet att få komma till tals med varandra och med representanter för alla befälskategorierna. Nämnden ger också regementschefen tillfälle att lämna en del orienteringar som han — i brist på tillräckligt stor samlingslokal — tyvärr icke kan lämna alla på en och samma gång.

Författare O. Svensson talar varmt för regementsnämndens idé och har endast goda erfarenheter av dess verksamhet.

Inledningen i författarens inlägg kommer läsaren att förvänta sig en kraftig kritik av samtliga uppräknade institutioner. Så blir dock ej fallet. Blott ifråga om regementsnämnden har han väsentliga erinringar att komma med. Övriga nämnder etc — i den mån deras verksamhet överhuvud berörs — godtagas helt.

I och för sig är det lättförståeligt att just regementsnämnden — enligt författaren — är minst känd och rönner ringa intresse inom de värnpliktigas led. Den är yngsta skottet på välfärdsträdet med blott två års växttid bakom sig. Förebilden är näringslivets företagsnämnder, men på grund av militärväsendets särpräglighet måste modifikationerna vara många och stora. Man kan nog säga att starten präglades av viss osäkerhet och fam-

lande. Men vilken ny idé eller reform träder fram färdig och fulländad? Det krävs erfarenhet, utveckling och god vilja för att göra den nyttig och fruktbar. Direktiven för nämndens verksamhet äro kanske icke klara och entydiga. Man kan väl förvänta att de första årens erfarenheter skall ge underlag för säkrare riktlinjer och målsättningar. Nöjesarrangemang torde dock icke ha plats inom nämnden. Upplysningar om nämnden och propaganda för dess verksamhet, medel och möjligheter bör enligt min mening bedrivas inifrån de värnpliktigas egna led. Det vore säkert en styrka för nämnden om de värnpliktiga i större utsträckning än vad nu synes vara fallet före inryckningen stiftat bekantskap med företagsnämnderna inom den civila sektorn. Just nu pågår en brett upplagd propaganda från statsmakterna och näringslivets skilda organisationer för företagsnämndernas utveckling. Den tar jämväl sikte på den militära motsvarigheten. En svårighet för de militära nämnderna ligger väl däri, att de värnpliktigas medverkan i dessa blir av så kort varaktighet, ett knäpp är. En episod på vägen. Vid val av representanter inom kompani — i går enskilda unga män, nu ett kollektiv — kan väl också uppstå svårigheter att i detta fall få "rätt man på rätt plats".

Grundtanken: Information och idéutbyte i båda riktningarna, både uppåt och nedåt.

Mina erfarenheter som ledamot av regementsnämnden bestyrker icke artikelörfattarens pessimistiska uttalanden ifråga om intresset inom de värnpliktigas led. Jag har de gångna åren sett många fina, frimodiga kompanirepresentanter framlägga väl genomtänkta och ur deras synpunkt sakligt motiverade förslag och framställningar. Dessa representanter synes väl ha förstått nämndens idé och sitt eget ansvar som talesmän för ett kollektiv. Naturligt nog ha deras förslag i många fall icke kunnat genomföras. Men den sakupplysning och allmänna orientering i frågorna som då eller sedermera erhållits bör också tillmätas ett positivt värde. En grundförutsättning är dock att resultatet, hur de än ha blivit, objektivt redovisas inför uppdragsgivarna (kompaniet). I flera fall har i nämnden väckta frågor lett till resultat som varit för sig väl berättigade institutionens fortbestånd. Sammanträdenas längd får icke utgöra mått på dessas värde.

Grundtanken ifråga om företagsnämnder och deras militära motsvarighet, förbandsnämnder, torde vara: information och idéutbyte i båda riktningarna, både uppåt och nedåt. Ingen institution får bli till blott en klagomur. Yttersta målet är och bör vara det helas bästa, gemenskapens väl. I vårt fall T 4 bästa: ett gott förband i ett gott försvär, förankrat i hela vårt folk.

Vad skall kompaniassistenten göra? Denna fråga ställer vi till chefen i kompaniet kapten O. Hertz.

Kompaniassistenten skall vara en "sambandskarl" mellan kompanichefen och de meniga. Det kan synas egendomligt att en sådan befattningshavare över huvud skall finnas. Var och en har ju rättighet att direkt vända sig till kompanichefen eller sin närmaste chef med alla bekymmer (och skyldighet därtill beträffande missförhållanden). Och att denna rättighet begagnas ligger i högsta grad i kompanichefens intresse, eftersom han bär hela ansvaret för värden av underställd personal.

Många äro emellertid för blyga för att själva för sin chef tala om sina svårigheter eller bekymmer men vill gärna ha sin sak framlagd av en mera talför kamrat, som åtnjuter deras förtroende. Många saker kan också synas alltför oväsentliga för att någon enskild skall föra dem på tal, men lagda tillsammans kan de bilda en nog så betydelsefull faktor för stämningen. Ofta är det också ett flertal som beröres av ett visst förhållande. Kompaniassistenten skall vara de menigas förtroendeman och även ha förmåga att själv se sådant som kompanichefen bör få veta.

Kompaniassistenten får varken springa med skvaller eller förfalla till kverulans.

Det ligger i sakens natur, att endast intelligenta, rättframma och lojala vpl duger till kompass. En kompass får varken springa med skvaller eller förfalla till kverulans. Hans uppgift är mycket grannliga och kräver stor takt och urskillning.

Sätet för utseende av kompass skall garantera att både kompen och de menigas intressen bli tillgodosedda. Han utses som bekant av kompen bland tre, som föreslagits av kompaniets meniga. Tyvärr blir emellertid icke alltid den lämpligaste utsedd, på grund av att valet äger rum ganska snart efter inryckningen, och alla följaktligen icke grundligt lärt känna varandra.

Enligt bestämmelserna är kompass självskreven ledamot av regementsnämnden.

Sin främsta uppgift har kompass på fritiden. Han skall nämligen se till att trivseln och trevna den är så stor som möjligt på kompaniet. I detta "trivselfrämjande" kan ligga mycket enkla åtgärder: starkare lampor i ett logement, prenumeration av hemörtens tidningar, ordnande av bridgeundervisning, lägerbål vid förläggningsovning, överenskommelse att icke störa kamrater som vilja sova osv. Traditionenligt brukar kompass även vara organisatör av kompaniaftrnar och gemensam underhållning.

Kompaniassistenten måste offra en stor del av sin fritid, om han verkligen skall kunna utträtta något, och hans arbete kan ofta vara ganska otacksamt. Erfarenheten har emellertid visat, att

både befäl och meniga vid ett kompani har stor nytta och glädje av en duglig och intresserad assistent.

Överfurir H. Hagberg anser att regementsnämnden är den viktigaste av nämnderna vid regementet.

Den viktigaste av nämnderna vid vårt regemente anser jag vara regementsnämnden. Först och främst skulle jag vilja peka på den värdefulla möjlighet som varje vpl har att i denna nämnd direkt till chefen framföra sina önskemål. Man har här fått en rättighet som, om den utnyttjas på ett riktigt sätt, måste vara av stor betydelse för menige man. Jag har såsom representant för underbefälskåren vid regementet bevisat några sammanträden med regementsnämnden. Från de vpl har vid dessa tillfällen framförts förslag till ändringar och förbättringar av olika slag vid regementet, exempelvis önskemål om förlängd permisjon för vissa vpl över veckohelgerna, förbättringar av sanitära anordningen vid kompanierna, möjlighet att efter tystnadssignalen få disponera dagrum för studiearbete eller annan verksamhet. Det är viktigt att varje förtroendeman för de vpl till sina kamrater lämnar uttömmande upplysningar om vad som avhandlats i nämnden. Viktigt är också att alla i nämnden verkligen vilja utträtta något.

Speld upplysning om vad som behandlas på sammanträdena!

Det förhållandet att informationen, trots protokolls delgivande och väl också ett och annat muntligt meddelande till de vpl, inte tränger igenom såsom önskvärdt vore, är ingen isolerad företeelse för de militära nämnderna. Just nu pågår det en intensiv propaganda för de civila sk företagsnämnderna. För den som läst de dagliga tidningarna och lyssnat till radion har det säkerligen framstått tydligt och klart att man även här har svårigheter med att intressera folk för företagsnämnderna. Anledningen härtill är just det förhållandet, att man i allmänhet inte har klart för sig att det finnes en nämnd på arbetsplatsen. Det är således även i den civila nämndverksamheten som informationen brister. Håll därför inte hemligt det som behandlas vid sammanträdena, utan lämna i stället så mycket upplysning ni kan till edra kamrater. Jag skulle också i detta sammanhang vilja framhålla att regnämnden inte skall vara ett forum för kverulans, sådant har nämnden inte tid med, det som skall tagas upp till behandling är de verkliga trivselproblemen som har verklig betydelse för de vpl.

Jag är övertygad om att med tiden kommer regnämnden att intaga en framskjuten plats såsom ett centralt forum för behandling av personalens många trivselfrågor. Nämnden är ju ännu så pass

ung att den ännu befinner sig i sin linda. Att därför "sabla" ner densamma såsom varande avsonnad eller likna den vid en värdefull institution, det är att för tidigt kasta yxan i sjön.

Då vi ber personalvårdschefen, kapten H. Ramstedt, att yttra sig i detta ärende, är det för att få ett klarläggande av bildningsrådets uppgifter.

Dess sammansättning är fastställd att omfatta en ordförande (pvoff), en sekreterare (pvass), en ledamot vald av vardera uoffkåren, ubefkåren och det värnpliktiga manskapet, militärpastorn samt två civila ledamöter. Varje ledamot har en suppleant.

Bildningsrådets uppgift är att vara ett rådgivande och uppslagsväckande organ — obs! leka ledande — med avseende på personalvården samt att utgöra styrelse för förbandsbiblioteket. Rådet sammanträder i allmänhet en gång i kvartalet. Förbandschefen äger helt naturligt rätt att deltaga i rådets sammanträden och är då ordförande.

Adjungerande ledamöter äro Skolstyrelsens representant för folkbiblioteken samt bibliotekarien vid förbandsbiblioteket.

Av alla dessa väntar sig då personalvårdschefen att få in tips och uppslag till fritidsanordningar och underhållningar för de vpl. Sådana komma även fastän kanske ibland alltför sparsamt. Det har även hänt att den värnpliktige representanten kommit med förslag. Det var visat anno 1948. Till syvende och sist blir det ordföranden och sekreteraren som själva får dra lasset, helt naturligt när man skall lita på frivilliga krafter.

Alltnog, den frivilliga fritidsundervisningen är bildningsrådets verk, biblioteksverksamheten samt de frivilliga föreläsnings- och underhållningsaftnarna likaså.

Det förtjänar dock att uppmärksammas, att den rena kompanifaktionsliknande verksamheten ej vilar på bildningsrådet, utan på det egna kompaniet, där förslagsvis kompaniassistenten bör komma med tips till sin kompanichef på roande och underhållande aftnar. Ej heller torde pingpong, badmington, bridgeserier, dans m m falla inom rådets verksamhetsområde. Sådana kunna lämpligen ordnas kompanivis men ej inom högre förband, enär kvällsövningarna lägga hinder i vägen för serier och tävlingar i större skala. *Forts. 4 sid 22*

B P Bensinstation

R. OHLSSON / SOLVESBORGSVAGEN

Fullständig Service

Öppet vardag 7.30—20 . Söndag 9—20

Tel. 2402 . Karlskrona

Några glimtar från utbildningen på ett sjukhuståg

Av löjtnant L. BERGSTROM

Utbildningen inspekteras av ÖB och generalläkaren överst t v, general Tamm, överstelöjtnant Hasselroth och general Aman överst t h, landshövdingarna Hammarströmd och Richert nederst t v samt general Åkerhjelm nederst t h.

- Tl, 12 ta.
- So 1. Kan jag gå 7/11 5158 hm — vig — hd?
- Hur stort?
- 28 — 265.
- Ett ögonblick. — — — 5158 7/11 28 — 265 klart.

— Tack. Jag ringer ous hd om uppställning.

Kommentarer är naturligtvis överflödiga till ovanstående lilla enkla och kortfattade samtal. Om det till äventyrs bland Snapphanens i övrigt så intelligenta läsekretsar skulle vara någon, som inte är med på noterna redan från början, så kan jag tala om, att det var chefen för sjukhuståget, som talade med tågledaren i 12. trafiksektionen och beställde en transport Hålsjöholm—Veinge—Halmstad den 7/11 kl 1424 med tåg nr 5158; att sjukhuståget hade 28 axlar och vägde 265 ton och att chefen för sjukhuståget skulle ringa till underinspektoren vid Halmstads central för att få reda på, på vilket spår tåget skulle ställa upp.

På angivet klockslag rullade tåget i väg och fortsatte den några dagar tidigare påbörjade kuddramilafärden i södra Sverige.

Viktigt betraktat kunde för den oinvidge denna sjukhustågets odyssey te sig som en nöjesresa i

rundtursform utan några högre syften. Ingenting kan vara mera missvisande. Under hela tiden bedrevs en intensiv tjänst ombord på tåget och framförallt under gång, då vi skaffade oss många erfarenheter ur utbildningssynpunkt samtidigt som tjänsten gav det största utbytet för de värnpliktiga.

All utbildning i sjukvårdstjänst kräver sårmarkörer. Så även på ett sjukhuståg. Till den ändan tjänstgjorde på tåget två sjukhustågakdrar samtidigt, varav den ena kadrer lag som sårmarkörer och den andra tjänstgjorde. Ombyte skedde varje dag kl 1800 och utbildningen var lagd på ett sådant sätt att tjänstgöringen pågick i stort sett dygnets 24 timmar i sträck för den kader, som var "uppe".

För att lära sig alla förekommande göromål var varje kader uppdelad på småavdelningar om 1 + 5 som under sina tjänstgöringsdygn vandrade från utbildningsstation till utbildningsstation med — som sagts — ett dygns tjänstgöring på varje sådan station.

En sådan station var exempelvis "Tjänst i sjukvagn", en annan "Tjänst i operationsvagn" osv. Tjänsten i sjukvagnarna reglerades av en dag-

Skånska Hemvärdet på högvakt

Av kapten V. OLSON

Från Skånes hjässor med uråldrig vildmark, från risbygd med snår och från bördiga slätter kommo de alla fyrtio "Konungens drabanter".

Skåne skulle få hedern av att gå Högvakt på Hans Maj:ts Konungens ajuttioårsdag och därmed även hylla sin käre Hertig.

Det gällde finna en övningsplats värdig övelsen och därtill centralt belägen. Röde Orms Kraka Sten visade sig för fjärrbelägen med sin terräng. Kungl Skånska trängregementet var det enda rätta, då man tar order av situationen och goda vapenbröder svara för den sanna lyftningen, andan och geisten.

Samma lag gäller såväl Högvakt som strid — samordning av viljorna mot det uppställda målet på ett minimum av tid, koncentration och precision. I detta fall gällde det därjämte att med exemplet Högvakt för ögonen skapa ambassadörer för framtidens hemvärn evad avser soldatens skyldigheter och möjligheter att följa situationens

Fortf. å sid. 14

ordning, som var att jämföra med den dagliga rutinen på ett lasarets sjukavdelning. Kl 0600 temperatur och puls, därefter tvättning (kamning och tandborstning) av patienterna; kl 0700 utspisning. Sedan följde bäddning och städning; kl 0900 gick doktorn rond och föreskrev olika behandlingar (blodtransfusion, syrgasbehandling, injektioner av olika slag, omläggning av förband m m). Denna rond gav de tjänstgörande sjukvårdarna arbete till 2. frukost. Det enda som fingerades i detta sammanhang var insticket i armen vid blodtransfusionerna. Injektionerna gavs på fullt verklighetstroget sätt, med den skillnaden att i st f exempelvis morfin i sprutan, denna laddades till skadorna förutsattes, att de icke kunde gå upp och uträta sina naturbehov.

Tjänsten på operationsvagnen var den ojämförligt mest intressanta. Sjukhustågets instrumentutrustning är att jämföra med ett normalt svenskt lasarets. Alla operationer kan utföras, t o m ögon- och hjärnoperationer. Utbildningen på denna station bedrevs så att halva tiden gick åt till materielkännedom på alla instrument och apparater, utförande av laboratorieprov (blodgruppsundersökning, blodsockerprov, räkning av vita och röda

blodkroppar, urinprov, magsaftundersökning m m) och halva tiden till operation och förbehandling för operation. Ja det opererades verkligen. Visserligen var det småsaker — vårtor, födelsemärken och småtumörer — men utbildningsändamålet nådes ju lika bra, då det gällde att lära de värmliga förbehandlingen med sterilisering av operationsfältet, operationslinnet och sig själva för att, när läkaren gjorde sitt ingrepp, assistera med framröckande av instrument, hålla i sårhakar etc.

Det tar för stort utrymme att i detalj gå in på tjänsten vid de övriga utbildningsstationerna, men så mycket kan nämnas, att det är inte bara sjukvård, som kräves av en soldat, som tjänstgör på ett sjukhuståg. Där är flera verksamhetsfält — vakt, luftskydd, och service på vagnarna, skötsel av värmecentralen (ångfinkan) för att nämna några — och vart och ett av dessa kräver sin tid för utbildning.

Så var alltså dagen inrutad och tjänsten pågick antingen tåget stod stilla på godsbangården i Hässelholm eller befann sig under gång mellan Ängelholm och Malmö eller var uppställt på spår 22 i Halmstad för att förevisa för personalen vid I 16.

Många trodde att huvuduppgiften för tåget var att förevisas vid de olika förbanden. Detta var dock en högst sekundär historia och hade tillkommit genom resonemanget förena nytta med nytta. När vi under resrutin passerade städer med garnison ordnade vi nämligen så att studiebesök kunde få göras på tåget, ett arrangemang som överallt möttes med mycket stort intresse.

Som fältpräst på repetitionsövning

Av komminister B. JANNERT

Att bli inkallad som fältpräst på repövningsförband medför inte så litet av oro och ångslan. Inte därför att man tvingas lämna sin familj och dagliga gärning för en månad, utan inför uppgiften att vara fältpräst. Det är nog så vanskligt att i våra dagar vara församlingspräst, men ännu värre att i någon mån utträta en prästs gärning på ett kompani med idel okänt folk.

Frågorna kommer smygande under järnvägsrens till förläggningssorten. Vad skall jag kunna utträta? Skall jag kunna få någon kontakt med mina blivande kamrater? Hur kommer de att vara inställda till prästen? Och allteftersom en och annan stiger på tåget vid stationerna med den omisskännliga attityden "inkallad", så frågar man sig: "Vad döjer sig bakom rocken? Finns där en människa öppen för kontakt?"

Och så kommer stunden, då man står där klädd som en kronans karl, men utan direkta arbetsuppgifter. Mannarna är ute på övningar men fältprästen går där bildligt talat med "händerna i höckorna". En klok officer åstadkommer något av en lösning, när han yttrar: "Du skall komma ihåg, att en fältpräst inte har några organiserade uppgifter under rep.-övning. Uppgifterna skall han kunna skapa sig själv". Uppgifterna måste skapas. Får vi genom kontakt med kamraterna på kompaniet. Och sådan kontakt kan inte skapas, om inte fältprästen så mycket som möjligt är med på övningar och strapatser. Därute bland pojkarna kommer tillfällen ganska osökt. Någon kanske ber om hjälp med en tjänstledighetsansökan. Han har problem därhemma. En annan kastar in en brandfackla. Det blir något av ordstrid. Den kristna

tron försvaras och angräpes. Det börjar bli någon mening i att det finns en fältpräst på kompaniet.

Så är kontakten slut. Varhelst fältprästen uppenbarar sig, om det är i T 4:s gymnastiksal, som för tillfället tjänar som logement, eller det är därute på övningarna, så behöver han sannerligen inte be om ursäkt för att han finns till. Han är upptagen som kamrat i det stora kamratskap, som ett kompani utgör, när det är som bäst.

Det ligger i sakens natur, att en fältpräst under en kort repövning inte förmår utträta så mycket av direkt prästerlig art. Men kanske det mest betydelsefulla är, att vara människa bland människor. Då händer det som för en präst är det roligaste av allt, att någon kommer med problem, som inte är dikterade av lusten att angripa Kyrkan och den kristna tron, utan frågor, som runnit upp ur människosjälens djup. Det är måhända lättare att blotta sig för fältprästen, som är kamrat på ett annat sätt än t. ex. församlingsprästen därhemma. Fältprästens gladaste och mest intensiva minnen från repövningen är just sådana gånger, då han fick blicka in i en människa, som med intensivt allvar stannat inför de stora frågorna om livets mening och mål. Vid sådana tillfällen stod fältprästen där kanske i någon mån som den givande, men oftare som den mottagande. Ty hur många gånger slog honom inte tanken: "Tänk vad det ändå finns mycket av andliga behov hos människorna och rent andliga problem, som pekar på sin lösning, och tänk vad det ändå finnes mycket av redligt sökande trots allt tal om motsatsen". An har inte kristendomen spelat ut sin

roll bland människorna, än är kristen tro en levande faktor.

Ett bevis för det här sagda utgjorde väl gudstjänsten i Broby kyrka på söndagsmorgonen sista övningsveckan. Redan upptakten till denna gudstjänst var festlig, när hela sjukhuskompaniet tågade genom samhället med T 4:s musikkår i spetsen. Ingen kunde väl sedan taga miste på andakten under gudstjänsten. Lika starkt och manligt som psalmsången ljöd upp mot tempelvalven och förvisso ännu högre, lika stor var tystnaden och mottagligheten inför Guds ord, som förkunnades. Att musikkåren under gudstjänsten spelade två saker, gav det hela en andaktsfull omringning.

På den korta tiden av en månad hade alla, befäl och meniga, hunnit växa samman till något av ett arbetslag. Därför blev sista kvällens kompaniafton på Soldathemmet inte bara en glad tillställning med tanke på: "I morgon får vi resa hem". Utan där fanns också en märkbar ton av saknad som alltid framträder, när människor, som trivs tillsammans, skiljs åt. Sällan har väl de glada, friska skratten varit så hjärtligt högljudda som den kvällen. Skickliga vis-, sång- och sketchförfattare hade framträtt, som i ord och toner skildrade kompaniets öden och äventyr, och som med humorns vassa pil gisslade befälens små egenheter. Vem glömmar 11 Olssons framträdande? Om ett gott skratt förlänger livet, så kommer vi alla att bli ganska gamla.

Själva avslutningen blev nog så minnesrik med kapten Hallbergs tal till kompaniet och stabsfurir Herrstedts taktal till befälet. Ögonblicket med den rätta stillheten var inne för fältprästens avslutning.

Att tjänstgöra som fältpräst på repövning är förvisso en uppgift att glädjas över. Och jag ser tillbaka på månaden i Hässleholm och dess omgivning med tacksamhet. Det var en lärorik månad, mest på grund av det verkligt goda kamratskap, som fanns på "sjukhuskompaniet".

MILITÄRER!

Vid Edra parader

tänk på SKONS ELEGANS!

Låt se över dem hos

WIDELLS

på Goodtemplargatan vid Fisktorget

Skånska Hemvärdet på Högvakt

Fort. från sid. 12

stränga lag. Ett studium av de senaste årens hårda händelser bekräftar denna viktiga slutsats.

Där stodo vi alltså utan att tidigare ha sett varandra. Från alla åldrar och ur de mest skilda yrken hade vi kommit tillstädes. "Treans växel koplades in, svampen lades på" och så var Högvakten beredd, att som en sträng väktare påtaga sig ansvaret för vår gamla konungaborg med den läran. Så enkelt blir det ofta oss soldater såväl som civila människor emellan, om vi kasta bort det oväsentliga och onödiga pratet, minskar omfånget och öka rutinen samt utan avkall på fasthet gå rakt mot målet — fränt betonad säkerhet.

Högvakten blev alltså ur många synpunkter ett lärorikt exempel om man tänker djupare på händelsen.

Att som vakthavande kapten inspektera uppmarschen mot slottet blev en upplevelse vid detta tillfälle. Det "skånska hemvärnsgardet" marscherade under spontana applåder. Grant var också att se de trygga posternas silhuetter mot natthimmel och blänkande vågor kring borgen, där vår vördade monark vilade ut efter en krävande sjutioårsdag.

Det övriga händelseförloppet är tidigare väl känt genom den som alltid påpassliga pressen. En sak återstår. Skånska Hemvärdet är chefen T 4 och hans personal stort tack skyldigt för god atmosfär och prima miljö under förövning, som jämväl blev huvudövning, ty i Stockholm användes fritiden ograverat efter av överste Per Kellin givna tips. Vi medhunno under söndag—måndag sålunda Slottsmuseet, Skansen, Örlogsvarvet, Skeppsholmskyrkan, skeppet af Chapman samt Armémuseet liksom en stadig skånsk gillesmåltid i trakten av Stureplan efter ändat vaktdygn på tisdagsaftonen.

Det höga minnet fortlever i provinsen, där den enkle hemvärnsmannen med kungliga manschettknappar täljer om Högvakten 11/11 1952 för de sina och byamännen.

Bästa inköpskällan

av

MOTORCYKLAR & CYKLAR

är

B. INGEMANSSON & Co

Tel. 233 KARLSHAMN Tel. 1307

Här i Hälsingborg

har försvarsviljan i långa tider varit fast rotad. Dens manliga befolkning känner starkt samhörigheten med det regementet, som fostrat dem under den krävande rekryttjänsten, under de svåra beredningsåren eller under de senare årens intensiva repetitionsövningar. Intresset för bildandet av en underavdelning av T 4 kamratförening har länge varit stort här i staden och nu har också sedan i våras en sådan kommit till stånd. Vid första sammanträdet var en stark deputation från regementet närvarande, ett tecken som bådade gott för det framtida samarbetet med regementet.

Stadgar upprättades och antogs enhälligt vid mötet. Styrelsen arbetar nu vidare, nya medlemmar söker sig till avdelningen och för varje månad växer anslutningen. Genom de två sammankomster som föreningen ordnar om året söker vi stifta bekantskap med varandra och stärka samhörigheten med vårt regementet.

Medlemkap i föreningen innebär även att man tre gånger om året per post får sig tillsänt regementets egen tidning — Snapphanen. Någon närmare presentation av denna utmärkta tidning kanske inte är erforderlig. Däremot kan det vara skäl påpeka, att just Du kan bli en värdefull medarbetare i tidningen. Har Du en trevlig berättelse från Din tid vid regementet, så sänd in Ditt bidrag till kamratföreningen.

Höstträffen

gick av stapeln fredagen den 28 november på hotel Astoria och blev en verkligt lyckad tillställning. Kvällen förlöt under den bästa stämning och Dahl, vår sekreterare, hade tagit med sig sin projektorapparat och visade både roande och vackra filmer. Bilden härintill togs vid detta samkväm.

En av våra medlemmar,

brandman Gunnar Rittinge, Hälsingborg, har nedtecknat några minnen från sin militära tjänstgöringstid. Han skriver:

En höstdag omkring kl 2300 år 1930 signalera-

Nytt från Hälsingborgsavdelningen

Trängkamrat! I Hälsingborg finns en lokalavdelning av T 4 kamratförening "Trängare i Nordvästskåne" och vi söker kontakt med alla som bor i staden och nordvästra Skåne.

Ring 252 12 eller 247 06 och anmäl Dig!

de stinsen på Hässleholms C avgångssignal för "vårt tåg", destinerat till "Lappland". Det skulle bli en verklig långresa på ett helt dygn och den var för många av oss en resa rakt in i det okända. Vår fanj Lennström å 1. komp T 4 hade varit hygglig nog att sända iväg oss till årets korpralskola en dag tidigare än skolan skulle börja. Vi blev välkomnade till Sollefteå och fingo såsom erkänsla gå stallvakt hela nästa natt efter resnatten.

Trots alla strapatser och besvärligheter blev det en givande tid för oss skåningar. All fritid utnyttades 100 % igt till förkovran i den ädla skidsporten. På slutet blevo vi så goda vänner med "lagarna", att dom ibland kunde förmås gå samma håll som vi hade tänkt oss.

Skolan pågick i sex månader och någon hemresa till jul var det inte lönt att tänka på. Dagarna gick emellertid fort under olika övningsformer. Mest spännande var tolkningarna efter häst, antingen den försiggick under trav i de väldiga skogarna, eller under sträckgalopp med tre man i bredd å landsvägen mot Multrä.

Såsom skolchef fungerade dåvarande löjtnant Olsson — en klämmig karl. Figurer som avveko från det vardagliga och vilka särskilt etsade sig kvar i minnet voro kapten Rehbinders, löjtnant Beckman, sergeant Rask och fanjunkare Landin. Den sistnämnde använde alltid långfingret då någon skulle bli utpekad.

När skolan var avverkad i början på maj må-

Fort. å sid. 21.

En dag som befälselev i trafikjänst

Här få vi se några glimtar från en vanlig tjänstgöringsdag med en av våra värnpliktiga. Befälseleven 1403-7-51 Hedengård på 2. pluton, 1. kompani i det civila affärsbeträde och frisksportentusiast från Malmö var "dagselev" just på dag, detta reportage gjordes, varför han helt naturligt tilldelades huvudrollen i denna berättelse. Fotograf var en av hans plutonskamrater, befälseleven 489-6-51 Persson.

7. Eftermiddagspasset börjar med kompaniuppställning. Här håller 2. pluton på att rätta in sig innan kompanichefen tar emot.

3. Klockan halv sju serveras morgonmålet i matsalen. Här östvar Hedengård i sig havrevvällingen med frisk aptit. Det gäller att åta undan så det kan bli en stunds paus före uppställningen. Kamraten 1773-17-52 Langgren tar det lugnare.

Plutonchefen meddelar bestämmelser för eftermiddagens övning.

1. Rrrrrrrrrrrrr! Klockan är 0600 och revejlen ringer i öronen. Det kostar på att lämna den sköna sänghalmen, men med ett beslutsamt hopp är Hedengård på benen och

2. En uppriskande dusch ute i toalettrummet sätter fart på livsandarna.

5. Ett av övningspassen före frukost omfattar sambandstjänst. Det är sergeant E. Andersson som är instruktör och Hedengård provar just förbindelsen efter en inkoppling på permanenta nätet.

4. Och så börjar dagens övningar. Dagseleven lämnar av till plutonchefen, löjtnant Lindstedt, på kompaniets uppställningsplats.

10. "Ute på fältet". Det gäller att hålla tungan rätt i mun på hala vägar.

9. Hedengård är trafikgruppchef och har fått marschorder av ställföreträdande plutonchefen överfuriir Larsson. Bakom dessa synas fr. v. befälseleverna Svensson, Hjärpe och Ivarsson.

6. På frukost-rasten är förrådet öppet och så passar man på och byter skor uppe hos Lindgren. Närmast i tur står Rosenqvist, 2. komp. Edénfors och Henriksson, trafikare liksom Hedengård, väntar i bakgrunden.

11. Tjänsten är slut för dagen och nu skall det smaka med rykande varm ärtsoppa och här-

12. Mörkret sänker sig över kaserngården och snart går tampo och tystnad. En tjänstgöringsdag är tillända och på logementen vilar man ut för att med stärkta krafter ta itu med nästa dags övningar.

Regementets Dag

som i år firades söndagen den 31. augusti, hade samlad rekordartat stor publik, då regementschefen på slaget 12 tog emot regementet på kaserngården.

Kamratföreningen, som stod på ena flygeln, var denna gång ovanligt talrikt representerad under sin nya vackra fana.

Efter korum utdelades regementets medalj i silver till två framgångsrika representanter för regementet, korpral Citron, 6. kompaniet, som gått ut som etta från den centraliserade plutonchefsskolan i Skövde, och kadett Friberg, som erövrat samma förnämliga placering på kadettakolan i Linköping.

F d T 4-chefen överste A. Johnsson blev därefter hyllad av kamratföreningen och fick som tack för sin insats inom denna mottaga föreningens fana i miniatyr.

Sedan kompanierna marscherat bort till tonerna av sprittande marschmusik, samlades man nere vid bron över Almaån för att där följa en övning i

Korpral Citron mottager regementets medalj ur regementschefens hand.

Överste A. Johnsson i samtal med kapten J. Persson.

sjukvårdstjänst under strid. Här var alla möjligheter tillvaratagna för att få det hela realistiskt i överskeppning av sårade i "vessla" och "öbåt" under "fiendliga" reaplans störtbombfällning och mycket annat.

Motorcykeluppvissningen, som följde därefter, blev stor succé för de skickliga befälsleverna på 2. kompaniets trafikpluton. De visade först en kadrijl med god precision och samtidigt och därefter släpptes de lösa i körgård där man fick se dem forcera vippbrädor, granatgropar och andra beavärliga hinder.

I ridhuset var som vanligt en utställning anordnad. Det som där tilldrog sig den största uppmärksamheten var en stor bassäng med radiostyrd båtmodell, som visades av personal från Försvarets forskningsanstalt. Från FOA kom också en hel rad instruktiva och lärariska planscher, som visade nya rön på atomforskningens område. I en avdelning av ridhuset visades uniformer och annan utrustning från trängens första år som självständigt truppelag och fram till våra dagar, ja t o m ännu längre, då även ett exemplar av den blivande uniformen m/52 var med. Denna samling äldre T 4-föremål utgjorde embryot till det museum, som nu snart skall invigas här på regementet.

I övrigt pågick regementsmästerskap i allmän idrott på idrottsplatsen, ett evenemang som lockade mycket folk och som närmare behandlas på idrottssidan. I soldathemmet visades film hela dagen för fulla hus, på korthållsbanan hade anordnats insatsskjutning och inne i filmakjutbanan kunde man få skjuta med raketgevär.

Dagen avslutades sedan vanligt med gemensam middag i matsalen, där husmor med sin duktiga stab svarade för en som alltid ypperlig förtäring.

Sekreterarens spalt

Vid årsmötet valdes regementschefen, överste P. Kellin till kamratföreningens ordförande efter överste A. Norberg, som avsat sig omval.

Överste Norberg valdes med acklamation till hedersledamot av föreningen. Styrelsen i övrigt omvaldes. Till fanförare utsågs fanjunkare Tullberg och till suppleant för denne förvaltare Linell.

Av årsberättelsen framgick bl a att föreningens medlemsantal vuxit från 562 år 1950 till 832 år 1961. I år har medlemsstocken vuxit ytterligare och vi redovisar nu 865 medlemmar. Till nästa år ska vi komma över 1000-strecket.

Årsavgiften för 1963 fastställdes till 4 kronor, en ökning alltså med en krona, vilket nödvändiggjorts av de alltmer ökade tryckerikostnaderna. Med denna tidning följer till alla medlemmar ett betalningskort. Släng det inte i papperskorgen utan tag det med till posten och betala in beloppet t o m nu, när julkallasspaketen ändå skall sändas iväg. Eller girera beloppet över eget postgirokonton, om sådant finnes. Kamratföreningens postgiro-nummer är 7 65 71.

En elegant ordförandeklubba i förnämligt utförande överlämnades vid årsmötet som gåva till föreningen av Valter Stridh, Hässleholm och Erland Nilsson, Björnum. Kapten G. Clemedtsson, som fungerade såsom ordförande, framförde till de båda givarna föreningens hjärtliga tack och uttryckte förhoppningen att den skulle vara med och klubba många goda beslut.

Föreningens miniatyrfana kommer att föra årsklassens uttryckning utdela till bäste soldat och kamrat inom varje kompani på regementet. Denne utses av ett särskilt kompanikollegium där såväl befälet som de meniga är representerade.

Det första nordiska kamratmötet ägde rum i Oslo 1948. Året därpå samlades man i Fredericia och sommaren 1951 svarade Göteborg för värdskapet. Vid samtliga dessa kamratmöten har föreningen varit representerad. Till sommaren förbereder man nu ett allmänt nordiskt kamratmöte i Oslo, enligt meddelande från "De svenska militära kamratföreningarnas samarbetskommitté".

Regementsmuseet

I början av februari, då kamratföreningen skall ha sin sedvanliga vinterträff, beräknas regementsmuseet vara färdigt att invigas. Det kommer att inrymmas i nyrestaurerade lokaler högst uppe i gamla kasernbyggnaden. Museiutskottet är för närvarande fullt sysselsatt med att planera utrymmet och katalogisera de föremål som tillförts museet. Många värdefulla saker ha donerats och en del har också plockats fram ur förrådsgömmorna.

Denna unionsflagga vajade över T 4 kaserner i Landskrona 1895—1907.

Den gamla flaggan som syns avbildad här har hittats, undanstoppad under några taksparrar på intendenturförädets vind. Den vajade över T 4 kaserner i Landskrona åren 1895—1907. Unionsflaggor av örlogstyp äro numera sällsynta enligt uppgift från Armémuseum. De föremål som donerats till regementsmuseet av enskilda personer,

Kom ihåg!

Medlemsavgiften 1963

Postgironummer 76571

Konst till regementet

Regementet har helt nyligen förvärvat ett förnämligt konstverk. Det är en tavla av den kände sedan fem år avlidne stockholmsmålaren Curt Clemens. Tavlan, som är utförd i pastell, kommer att hänga i marketenteriet, där den sålunda kan beses av all regementets personal. När vi få nya lokaler för bibliotek och läsrum, avses tavlan få sin plats där.

Curt Clemens: Nina läser tidning. Pastell 1948.

"Curt Clemens föddes i Stockholm 1911 och var vid sin död endast 36 år gammal. Efter att ha genomgått Otte Skölds målarskola och efter studier i utlandet framträdde han för första gången med en separatutställning år 1939 på Svensk-Franska Konstgalleriet i Stockholm. Därefter har han deltagit i ett flertal utställningar såväl inom riket som i utlandet och är representerad bl a i Nationalmuseum, Göteborgs museum, Linköpings museum och Skövde konsthalls samlingar".

I vår moderna tid med hets och jäkt på alla områden är det av stor betydelse att människan har något intresse som kan ge henne avkoppling utöver det vardagliga. Här har konsten alldeles säkert en stor uppgift att fylla. Smakriktningarna kan vara olika men god konst ger alltid behållning åt en positivt intresserad betraktare antingen det rör sig om naturalistiskt måleri eller mera avancerade arter av modern konst. Vi hälsa därför med glädje detta första steg att berika våra samlings-salar och andra gemensamma utrymmen med god och kvalitativ konst.

framgå av nedanstående förteckning. Musei-nämnden ber att till samtliga dessa givare få framföra ett varmt tack. Ett tack skall också riktas till våra förrådsförvaltare och deras personal för det intresse de visat genom att i sina förråd bevara äldre modeller av utrustningspersedlar, som nu

Utdrag ur Rego

Utnämningar, förordnanden och placeringar.

Fänrik Sjöög har fr o m 29/8 1952 placerats vid regementet.

Kapten Kinnman har fr o m 1/9 1952 kommanderats till tjänstgöring vid arméstaben.

Löjtnanten vid 118 *Karnehed* har utnämnts till löjtnant i intkåren fr o m 1/9 1952 och placerats vid regementet.

Furiren S. B. Bengtsson har fr o m 30/8 1952 utnämnts till sergeant i trängtrupperna.

Såsom fänrikar i trängtruppernas reserv ha fr o m 1/9 1952 antagits resoffasp C. I. Linderoth, O. C. A. Pihl, P. B. Lindblad, L. H. A. Mattsson, A. G. Pålsson, C. E. Rudbeck och S. I. Olsson.

Vpl kaptenen B. Renberg har förordnats såsom chef för kasernkompaniet fr o m 1/9 1952.

Fänrik Rasevius har fr o m 1/10 1952 utnämnts till löjtnant vid trängtrupperna.

Löjtnant Lundahl har fr o m 1/11 1952 utnämnts till kapten i trängtrupperna med förordnande såsom kapten vid trängtrupperna.

Tjänstgöring för reservpersonal.

Sergeant Starck 4/9—5/12 vid I 12, kaptenerna Eke-sjöög och Marköög samt löjtnant Tenfält befälakurs i stabstjänst vid US, kapten Hallberg 17/10—22/11, fanjunkare Wahlberg och sergeant Frågård 12/10—22/11.

Avsked.

Regementsveterinär Wahlberg har på grund av uppnådd åldersgräns beviljats avsked fr o m 1/10 1952.

Löjtnant Lemgart har beviljats avsked fr o m 1/10 1952 med tillstånd att under två år kvarstå såsom löjtnant i trängtrupperna. Han vistats under denna tid för studier i Förenade Staterna.

kunnat överlämnas till museet.

Förvaltare J. Ortenblad: Uniform m/Å för förvaltare. Uniform m/23 för förvaltare. Paraskärp m/Å. Lägersko med byxor (s k blårandin). Fyra st inramade fotografier. Major S. Svensson: Uniform m/Å-29.

Kapten B. Mörner: Syrtut m/Å med koppel. Uniform m/1895. Kollett m/1871. Kappa m/Å. Mössa m/Å.

Major I. Petri: Hjälm, parad-, med plym. Axelklaffar till uniform m/Å-29.

Kapten B. Läning: Två par stövlar.

Förvaltare O. Rawenius: Uniform m/Å för förvaltare. Mössa m/Å med plym. Paraskärp m/Å. Uoffabel för inf. Stövletter. Kista med kokutrustning för uoff.

Kapten E. Troedsson: Ett par stövlar.

Löjtnant B. Brorström: Skidor (äldsta modellen).

Överste A. Johnson: Uniform m/Å. Hjälm, parad-, med plym. Paraskärp m/Å. Epåletter. Livrem med axelrem. Mössa, päls- m/Å, m/23. Fält- m/39, och skärm- m/39. Axelklaffar till uniform m/Å-29. Läckstövlar med sporrar. Stövletter. Benlindor. Ridspö med silverkrycka.

Fru M. Möller: Truppallagstecken m/06. Fotografier ur kapten C. Möllers samling.

Överstinnan I. Nordlindh: Hjälm, parad-, med plym. Paraskärp. Epåletter. Ståndare, off, till hatt m/10. Karlbergsväst. Fotografier ur överste J. Nordlindhs samling.

Kapten A. Nordlindh: Uniform m/Å-29.

Teckning. A. Hörberg: Oljemålning, målad av donatorn. Fanjunkare E. Bergström: Fotografi (förstoring av Atta-spänn).

Kapten B. Kinnman: Fotografier (ursprungshandlingar rörande T 4 från Krigsarkivet).

Bokens Dag vid T 4

Ett arrangemang som slog var anordnandet av en Regementets egen bokens dag. Under "Bokens vecka" tog vårt regemente initiativ att fredagen den 14 november anordna en litterär sammankomst med regementets personal.

I sammankomsten deltog förutom personal från T 4 även representanter från stadens bokhandel och andra civila krafter. I soldathemmet hade Hånelles bokhandel anordnat en mycket förnämlig utställning av böcker. Man fick här stifta bekantkap med en betydande del av höstens "bokflod". Det var emellertid ej enbart boknyheterna som visades, god reklam gjordes också för de många prisbilliga folkbiblioteksserierna.

Personalvårdsofficeren hälsade välkommen, varefter läroverksamheten Erik Sjögren föredrog några dikter av Österling och Silfverstolpe, ett framträdande som uppskattades mycket av det intresserade auditoriet. Så följde förevisning av den mycket välgjorda och intressanta filmen "Vägen till boken", som gav åskådarna en mycket god bild av vad som gjorts och göres för att genom boken sprida kunskap och förströelse i alla delar av vårt land. Man fick bl a vara med om ett besök på Stockholms stadsbibliotek och man fick också stifta bekantkap med den på senare tid så populära bokhusen. Efter filmföreställningen lämnade bok-

handlare Nordström en mycket intressant redogörelse över hur bokläsarna i vårt land erhåller all litteratur från de olika bokförlagen. För de flesta av åhörarna var det säkerligen första gången som de upplystes om hur förnämligt det är ordnat med bokdistributionen. Det förhållandet att en nyutkommen bok kan återfinnas på samma dag i alla landets bokläsare var det säkerligen första gången som de upplystes om hur förnämligt det är ordnat med bokdistributionen. Det förhållandet att en nyutkommen bok kan återfinnas på samma dag i alla landets bokläsare var det säkerligen första gången som de upplystes om hur förnämligt det är ordnat med bokdistributionen. Det förhållandet att en nyutkommen bok kan återfinnas på samma dag i alla landets bokläsare var det säkerligen första gången som de upplystes om hur förnämligt det är ordnat med bokdistributionen.

Man var så framme vid sista punkten på "dagordningen", nämligen utdelning av böcker till T 4:s värnpliktiga. FIB:s bokförlag hade med anledning av sitt jubileum tillställt T 4 en avsevärd mängd böcker, och det var dessa som nu fördelades bland de vpl. Bland de skänkta böckerna återfanns mängden godbit, såsom Mobergs: Sänkt sedebetyg; Friledgårds: Lars Hård m fl.

Att "bokensdagsarrangemanget" var ett lyckligt initiativ därom vittnar främst det stora intresse härför som visats bland såväl de vpl som den fast anställda personalen vid T 4. Detta förpliktar till att göra T 4:s egen "bokensdag" till en tradition.

H. Hagberg.

NYTT FRÅN HALSINGBORGSÄVDELNINGEN

Foto från sid. 15.

sed fick vi några lediga dagar. Det var en sådan dag ovanstående bild togs. Fotot bevisar att den tilläts bil är ej voro så "brandsäkra" som i våra dagar. En förgasarsbrand — bilbrand är nu procentuellt en ganska ovanlig. Vid "kvarlevorna", ses från vänster korporalerna Berg, numera bosatt i Skövde, Land, anställd vid polisen i Malmö, undertecknad, anställd vid brandkåren i Hålsingborg, samt Jungberg, kapten vid T 1. Kanske var det detta även-

tyr som gjorde att brandyrket valdes såsom en livsuppgift för undertecknad.

Många erfarenheter rikare fick vi så äntligen en dag i början av maj uppsöka det bästa som fanns i Sollefteå: Tåget söderut!

Vi visste inte då att vi hade tur att få avresa, ty några dagar senare inträffade de tragiska Adalshändelserna. 2 kompaniets furirskola under löjtnant Beckman och sergeant Rask hade längre utbildningstid och skolan blev, som bekant, kommanderad till Kramfors.

De hjärtligaste hälsningar till alla gamla kämpar vid Trängen från åren 1929—32!

Så var det inte mer från Hålsingborgsfronten denna gången. Vi önskar Snapphanens läsare en god jul och ett gott nytt verksamhetsår 1953.

Järnhandla i
Nya A.B. Eskilstunaboden

Telefon 58 och 768

Forta. från sid. 10.

Vpl L i n d b l a d I. komp är sitt kompani representant i regements- och utspisningsnämnderna. Han har inte samma uppfattning om nämndens betydelse som inledaren.

Det är inte bara luftdraget efter kamrat Hadenius' väldiga slag i luften, som föranlett mig att här söka lägga litet balsam på regementsnämndens m fl välfärdsinrättningar verkliga eller förmodade sår. Så långt kan jag nog nämligen hålla med H. som att dessa "demokratiska gester" är synnerligen lågt skattade.

Huvudpunkten tycks mig vara en annan, den, att dessa nämnder m m är en form av representation under demokratiska former av manskaper vid vårt och andra regementen, en representation, vars värde är direkt avhängigt av de representadens kunskap om och intresse för densamma. Antingen det nu är så som H. menar, att vi soldater har det mycket bra (sic!) eller det förhåller sig på helt annat sätt, är den kritik och de förslag, som framföres av kompanirepresentanterna, i teorien helt och i praktiken till stor del avhängiga av opinionen på kompanierna och inte minst dennas aktivitet. In summa: i nämnderna sägs, vad grabbarna vill ha sagt, och sägs där ingenting, så måste det bero på, att grabbarna inte har något att säga. Tycker de, att representanten gör för litet väsen av sig, är det bara att välja en annan.

Att vinna kunskap om vad som händer i nämnderna ställer sig mycket lätt, då justerade protokoll sätts upp inom få dagar efter varje sammanträde. Den som vill veta mera kan ju vända sig till dem, som bevistat sammanträdet. Även om allt inte kommer i protokollet, finns det inga hemligheter.

Att skälla fritt är stort, att skälla rätt är större

Ytterligare två saker skulle jag vilja klargöra. Pro primo: vad som sägs av kompanirepresentanterna i reg- och utspisningsnämnderna blir alltid välvilligt upptaget till diskussion och ofta till utredning. I vissa fall, som beträffande det förkättrade kösystemet, gick representanterna i utspisningsnämnden i fri votering, inbördes delade, emot befällets linje; och vad som då framkom är vad som nu gäller. Pro secundo: Den "kritik" som arbetas fram man och man emellan och som för inte länge sedan i ett uppmärksammat fall blev officiell, denna korttänkta och oansvariga kritik skadar de värnpliktiga betydligt mer än den gagnar dem. Att skälla fritt är stort, att skälla rätt är större.

Min syn är denna: Antingen "välfärdsinrättningarna" är gester eller uttryck för en verklig

samarbetsanda, bör vi söka göra det bästa av dem, väl vetandes, att vår militära Grottekyrn, hur dystert malande den än kan synas, inte blir bättre genom ovederhäftiga angrepp eller surmulen passivitet. Däremot möjligen genom frisk kritik, den må sedan bomma målet både snett och vint.

.. Slutligen lämnar vi ordet till regementsintendenten kapten S. L i n d q u i s t, som klarlägger utspisningsnämndens uppgifter.

Vid varje regemente skall finnas en utspisningsnämnd. Dess uppgift jämlikt order är att utgöra en institution för manskaper, genom vilken detta äger möjlighet att framföra önskemål rörande utspisningen. Det åligger vidare manskapers ledamöter bl a att väl tillvarataga intressena rörande utspisningsfrågor hos den personalgrupp, som de representera. Det sägs också i instruktionen, att ledamöterna äga framföra alla framkomna önskemål beträffande mathållningen.

Det är ingen konst att "kvirra", men därav blir ingen mat bättre

Vad kan och bör då utspisningsnämnden göra för nytta vid ett truppförband? Ja, det, som nästan alla demokratiska organ, är beroende på det intresse, som den enskilde och representanterna i nämnden gör den till. Det blir emellertid då ofta så, att vid sammanträdena blir det, som förf. till den inledande artikeln säger, mest "kvirr". Men det är ju inte helt avsikten, att det skall vara så, utan det bör vara representanterna för de vpl, som vid sammanträdena försöker att för husmor och regementsintendent framlägga manskapers syn på mathållningen. Som bekant är det ingen konst att "kvirra", men därav blir ingen mat bättre. I stället bör representanterna söka klarlägga: vad tycker huvuddelen av hans kamrater bra om, vad tycker de mindre bra om och vilka saker skulle de önska vara med i utspisningen. På så sätt framförda synpunkter på utspisningen kan ge den ansvariga ledningen en uppfattning om personalens tycke och smak, och det är också deras önskan och strävan att med tillgängliga medel och arbetskraft ge regementets personal en sådan mat, att huvuddelen av manskaper skall tycka den är god och bra. Att tillfredsställa alla smakriktningar och önskemål från smärre grupper är i ett sådant storhushåll, som ett regemente, icke möjligt.

Som sammanfattning kan sägas: kom gärna, ja mycket gärna, med förslag vid nämndens sammanträden, men försök också ha klart för Er, om det är ett allmänt eller ett enskilt önskemål, som Ni framför. Ha också en viss förståelse för den ansvariga ledningen, ty den kan tyvärr inte göra vad som helst av de tillgängliga medlen.

Snön stoppade orienteringsövning

Från Revinge.

T 4-soldat på post i Revinge.

Vi, det vill säga en plut ur 9. komp av T 4 R, hade i torsdags orienteringsövning på cykel i mörker. Vi startade en och en med början vid pass kl 1830. Vädret var då strålande med klar himmel, vindstilla och lagom kallt. Vägarna voro fina och hårda, kanske en aning hala. Nåväl, vi fingo efter hand klart för oss sträckan och startade på vår hemlärfärd norrut över åsen förbi Hjularöd och vidare bortåt. Allt gick bra och inga bekymmer lärde på humöret. Högre och högre, friare och friare gick färden och jag började så smått få in tankarna på den gamla kära kasernen med sin goa värme när någonting slog mig i ansiktet, någonting vått. Minsann, kom det inte ett snökorn dalande och letade sig in i ena mungipan. Jag tittade upp och såg att stjärnorna voro borta, det hade samlats tjocka moln i stället. Och så började det blåsa. Det kändes som en jättestor dammsugare, som kopplats bakfram. Så var snöstormen färdig och klar för användning. En annan, som sökt sig till Skåne för dess milda kustklimat, hade ju inte tänkt sig att få hela klimatet i ansiktet på en enda natt. Och så seg snön var, där den höpade sig i drivor, som snart blevo decimeterhöga. Bäst att kliva av cykeln. Framåt gick det sedan med små, korta trötta gammalmansteg och cykeln, det moderna samhällets mest populära fortärföringsmedel var mig nu en börda. Nyss bar han mig, nu fick jag asa honom framåt.

Det blev segare och segare, tiden gick och ingen-

stans kom man. Att cykla var omöjligt och gåendet blev långsammare och långsammare. Den hårda vinden hade övergått till halv storm och de hårda vindkasterna tog ibland i så att man åkte av vägen med cykel och allt. Klockan blev så småningom både 9 och 10 på kvällen och när jag var ganska slut och kom fram till Västerstad kyrka träffade jag på ett par kamrater, som togo igen sig längs kyrkogårdsmuren. Vi hade trots ivrigt strävande inte hunnit mer än kanske halva banan på ungefär 3 timmar, och kustklimatet bara tilltog i styrka.

Nå, så tog vi ett tag igen och framåt gick det mot Askeröd stn, ett steg i taget med cykeln hängande ibland på höger och ibland på vänster sida. Att en cykel kan vara så tung. Vid Askeröd stn — då var klockan omkring 2330 och vi hade hållit på och kämpat ungefär i 4 timmar — kom räddningen i form av ett av vårt eget kompanis fordon, som utskickats för att samla in dem, som inte inom rimlig tid kunde släpa sig i mål. Visst var det en smula visset att inte kunna klara sig i mål utan hjälp, men vi hade verkligen slitit och knogat ordentligt i snöstormen och voro ganska slut när assistansens anlände. Nog för att vi kunde tagit oss hem så småningom men det var kanske inte meningen att vi skulle hålla på hela natten till men för tjänsten dagen därpå. Övningen var ju planlagd för ett annat väder och avsåg orientering och inte släpning av cykel i snöstorm, även om detta i och för sig är en nyttigt övning och skapar en god kondition och seghet.

Nåväl, hem till den kära gamla förläggningen kom vi och väl i halmen dröjde det inte länge förrän sågandet började litet varstans i mörkret på vår lucka, vilket angav att friden åter sänkt sig över 9. komp på Revinge. Snöstormen ven i knutarna, kaninerna sutto undrande i sina hål och sakta grydde en ny dag över Revingehed, där vi lågo, lyckligt okunniga i vår tunga sömn om att revellen snart skulle kalla oss till nya friska tag i utbildningsarbetet.

X.

FOTO Porträtt och Serie

Framkallning, Kopiering, Förstoring, Kameror och Material

FOTOCENTRALEN

Tel. 245

ATELIER SANDER

En återblick.

Motorsporten har haft ett gott år 1952. Det kan konstateras redan vid ett ytligt betraktande av tävlingsdeltagande och åstadkomna resultat.

Ledningens strävan, att vid reg fostra skickliga motorförare och drivna kartläsare, har till vissa delar burit frukt. Genom regementschefens välvilliga inställning och de aktivas stora intresse har under året icke föraktliga resultat uppnåtts.

Skickligheten och erfarenheten hos de tävlande har ökat genom flitigt deltagande i de tävlingar, som erbjudits. Bredden, som vi så länge efterlyst, har börjat öka, i varje fall när det gäller ubefkategorien, som tävlar på mc. Där har vi för tillfället ett halvt dussin förare, som måste anses rutinerade, erfarna och säkra. I bilklassen, där off och uoff tävlar, är det däremot litet ihålligt. Toppar finns det, men det räcker inte. Fler säkra ekipage måste fram. Duktiga kartläsare är det ont om. Förare och kartläsare måste hitta varandra, hålla ihop, träna och skaffa sig så mycket erfarenheter som möjligt. Ändringar inom ekipagens besättningar befrämjar icke "lagandan".

Om det är tillåtet så här före jul att önska så är väl önskan att före 1953 års utgång ha: tio mc och åtta bilekipage av lägst samma standard, som de bästa är nu.

Vår andra strävan har varit att inför det förtroende vi åtnjuter genom att få delta med kronans fordon i så stor omfattning visa, att man kan tävla utan att köra sönder eller skada motormaterielen. Vi ger de aktiva vår fulla uppskattning för det sätt varpå motormaterielen skötts. Så kan det vara tid att övergå till redovisning för verksamheten.

1. T4 har deltagit i följande civila tävlingar (samtliga av orienterings- och tillförlitlighetskaraktär):

Motorklubben Ringen, bil + mc 28/9; SMK Hällsingborg, bil + mc 11/10; Trelleborgs Motorklubb, bil + mc 4/10; Oskarshamns Motorsportklubb, bil + mc 25/10; Landskrona Motorklubb, bil + mc

Motorsport

25/10; SAK Malmö, bil 15/11; Hyllinge Motorsällskap, bil + mc 23/11; SMK Osby, bil + mc 5/12.

Deltagarantalet från T4 har växlat något, men hållit sig mellan 4—6 mc och 2—4 bilar per gång. Av tävlingarna ha två (Oskarshamn 25/10 och Malmö 15/11) utgjorts av natorienteringar.

Meequipagen ha i allmänhet lyckats mycket väl i konkurrens med de civila och oftast har de våra toppat listorna. Följande placeringar skäms inte för sig:

Öfu Thuresson två I. och en II. plac.
Öfu Hurtig en I. och två II. plac.
Fu Aurell en I., en II. och en V. plac.
Öfu Lindquist en I. plac.

Även furirerna Stenhöös och Sax har hedrat sig. I bilklassen är det särskilt paret löjtnant Lindstedt—serg Å. Svensson, som har utmärkt sig. Vid ett par tillfällen har serg. K. Persson "rattat" för vår för tillfället säkraste kartläsare och med den äran.

Av övriga flitiga och framgångsrika deltagare kan räknas: serg Håkansson—löjtnant Bensklöf.

Sammansättningen på övriga deltagande ekipage har varierat.

2. Två tränings tävlingar för ubef före deltagande i den årliga "träffen" mellan ubef ur P2 och T4 har avhållits. Avsikten har förutom träningen varit att underlätta uttagandet av ett representativt lag till motortävling reg emellan.

3. Motorfälttävlan mellan ubef ur P2 och T4 avhölls 1/12. För tävlingen redogöres närmare på annan plats i tidningen. Det kan i varje fall här konstateras att träningen har burit frukt. T4-laget vann för första gången och det var just i huvudgrenen, mcorientering, som de våra firade de största triumferna. (Sedan må det vara författaren tillåtet konstatera att det var betydligt klenare med orienteringen, när vederbörande icke hade sin mc mellan benen. Träning i kartläsning från stationspunkt faller dock utanför motorsektionens domäner).

4. En tävling, som kanske gått litet utanför de andra, har varit "Rikstävlingen om Nymanskölden". Tävlingen ingick som ett led i kampanjen för tryggare mckörning och tävlingsformen var därför en kombination av trafiksäkerhets-, tillförlitlighets- och trialkörning (manöverprov i terräng). Efter en distriktsuttagning som vanns av öfu Stenhöös, deltog han i finalen i Stockholm och belade där tredje plats, vilket får anses som en verklig god prestation. Bra gjort.

Kommande verksamhet.

Närmast på dagordningen står "Decemberkåsen", som i år avhålls 22/12. Detta är en tävling för reg äldre off och uoff lagd som en bilorientering på omkring 15 mil i en dagetapp. Här får komph och kompadj tillfälle bättra på sina färdigheter, möjligheter, som icke så ofta erbjuds denna och motsvarande personal på exp och avd.

Så har vi slutligen I. MID:s motorfälttävlan att se fram emot. Reg har fått det hedersamma uppdraget att ordna tävlingen, som kommer att gå av stapeln i början på maj 1953. Tävlingsledaren major Källman har redan så smått börjat grubbla över bana och arrangemang och det vill säkerligen till, att man är ute i god tid med en så omfattande uppgift. Ett exempel på hur grundligt tävlingsledaren avser att förbereda sig, är att han själv ämnar starta vid alla tränings- och tävlingstillfällen, som erbjudas före maj månad, allt i avsikt att skaffa sig grundlig inblick i och erfarenheter från andra motortävlingar.

Och så hoppas då motorledningen bara, att när dagen för MID:s tävling kommer, vi kan ställa upp fulla lag i alla tre klasserna. Och till det fordras det:

sex ekipage	i mcklassen,
tre ..	i standardbilklassen,
tre ..	i terrängbilklassen.

Men det skall inte vara vilka lag som helst. Det skall vara topptrimmade lag. Tygofficeren har under flera åren lovat, att då skall det gläntas på förrådsöfverarna, så att vi inte skall sakna något utan snarast få det bästa.

Låt oss nu alla se fram mot denna tävling och förbereda oss ordentligt och inte missa de tillfällen till träning som erbjudas. O. J.

Motorfälttävlan mellan underbefäl ur P2 och T4.

Den 1. dec avhölls den årligen återkommande motorfälttävlingen mellan ubef från P2 och T4. Dagen inföll som en gnistrande kall vinterdag med några cm snö på marken och en terrängbeklädad snö med de vackraste rimfrostkristaller. Tävlingsdeltagarnas humör var i arla morgonstund nog lika lågt som yttertemperaturen inför utsikten att tillbringa en hel dag på mc i den kyla som rådde.

Regementschefen i samtal med chefen P2 överste af Klercker (t. h.) och överstelöjtnant af Sillen, P2 (t. v.)

Men väl komna upp till starten i Skidfrämjandets vackra stuga i Asljunga, steg humöret i takt med vintersolens uppklättande på en absolut molnfri himmel. Och när första start gick var nog humöret i topp hos alla inför tanken på den strålande dag som just börjat.

Tävlingen, som i år leddes av löjtnant Florén med serg Svensson som närmaste man, blev till alla delar en fullträff. En bidragande orsak till detta var den trevligt valda terräng, i vilken orienteringsbanan slingrade sig fram. Vi här uppe i Nordskåne har verkligen vacker terräng inpå knutarna. Asljunga-terrängen utgjorde inget undantag — tvärtom.

Tävlingen omfattade kartläsning från stationspunkt (föraren), fältskjutning med kpist m/45 (kartläsaren) samt en orienterings- och tillförlitlighetstävling på mc (Monark) för förare och kartläsare.

Deltagare skall vara fast anställda armétekniker, överfurirer eller furirer. Varje regemente startar med tio ekipage.

Tävlingen är dels individuell tävling, dels lagtävling. I lagtävlingen räknas de tre bästa från varje regemente.

Tävlingen inleddes med att förare och kartläsare förflyttade sig till platserna för sina respektive specialgrenar, fältskjutning och kartläsning från stationspunkt.

I väntan på kartlämningsprovet.

Skjutningen utfördes från en skjutstation.

Antal mål = 5.

Skjuttid = 35 sek.

Poängberäkning: träff = 1 poäng, träffad fig = 5 poäng.

Det fanns alltså möjligheter att skaffa sig 45 poäng, en poängsumma, som dock ingen deltagare uppnådde. P 2 belade genom god skjutning de tre första platserna och räknade sålunda lagseger i denna gren, men ser man på jämnheten, var denna bättre hos T 4:s tio deltagare. Samtliga erhöjll mellan 30 och 41 poäng (medeltal per T 4-ekipage 36,8 poäng), vilket får anses mycket tillfredsställande.

I kartlämningen däremot gick det betydligt sämre för de våra.

10 mål skulle anges inom en tid av 25 min. Målen kunde nog icke anses svåra, men beredde flera stora bekymmer. Även i denna gren belade P 2 de tre främsta platserna och med god marginal. Medeltalet mm fel per deltagare var lika för P 2 och T 4, nämligen 56, vilket måste anses som skäpligen svagt resultat. P 2-arnas resultat drogs dock ner betydligt genom två kartläsare, som vardera presterade 107 resp 166 mm fel på 10 mål.

Mcorienteringen slutligen var lagd på tre slingor med en total väglängd av 115 km och en idealtid av 4 tim 50 min. Medelhastigheten höll sig mellan 20 och 30 km/tim. Samtliga banor hade start och mål på samma ställe, vilket underlättade överblicken av tävlingen. I de olika banorna förekom både passerkontroller och hemliga tidkontroller. Nu hade T 4-deltagarna sin stora chans att samla poäng. Det visade sig, att årets träningar i mcorientering hade burit frukt. Två T 4-ekipage i täten, så ett från P 2 och så ytterligare två från T 4. Att här söka dra något säkert medelvärde i likhet med i de båda övriga grenarna låter sig icke göras. Fyra P 2-ekipage var nämligen tvungna att utgå ur tävlingen.

Inga olyckor förekom under tävlingen, som kun-

de avslutas i det allmänna gemytets tecken, av de tävlande i den vetskapen, att de haft en trevlig dag, och tävlingsledningen med känslan av att de ordnat en trevlig tävling. Särskilt glädjande var att alla T 4-deltagare kunde fullfölja och ej var tvungna att bryta. Det vittnar om god fight och lovar gott till kommande duster.

Resultat:

1. Fu Larsson—öfu Persson, P 2	103	prickar
2. Fu 16 Nilsson—öfu Hurtig, T 4	110	"
3. Öfu Stenhöös—fu Aurell, T 4	124	"
4. Öfu Abrahamsson—öfu Thuresson, T 4	130	"
5. Fu Olofsson—öfu Petersson, P 2	137	"

Lagpris: T 4.

O. J.

En tävlingsföreläsare har ordet.

Orienteringskörning med bil är en sport, som mer och mer kommit i ropet. Under våren och hösten kan man inte öppna en daglig tidning, utan att finna ett reportage från någon sådan tävling. T 4 har ofta deltagit med ett eller flera ekipage i de orienteringstävlingar, som anordnats i södra Sverige.

Hur skall man då förbereda sig inför en sådan tävling?

Innan man kör en orienteringstävling med bil, skall man vara ytterligt noggrann med kontrollen av bilen och utrustningen. Såväl broms-, bränsle- och tändningssystemet måste bli föremål för kontroll. Däcksutrustningen är en annan mycket viktig detalj och glöm inte reservdäcket. Om det är torrt och bra väglag, klarar man sig mycket bra med standarddäck, men är det fuktigt och halt är det nog säkrast att byta ut standarddäcken mot

Så här magnifikt utrustade sig en tävlingsföreläsare vid SAK:s tävling. Full verktygsuppsättning, fyra bensindunkar, två reservdäck, eldsäckare m m ingick i den förnämliga utrustningen.

Handboll.

Idrottsföreningens handbollssektion är i år, liksom tidigare, väldigt livaktig. Föreningens representationslag har från och med i år lyckats kvalificera sig till spel i div. IV. Lagets allt i allo, fanjunkare "Capillo" Olsson, har lagt ned mycket arbete på att bygga upp ett slagkraftigt gäng med en stomme av fast anställda. Träningen igångsattes tidigt, men på grund av regementets lokalproblem såg man sig nödsakad att förlägga folk i gymnastiksalen. Detta har gjort att träningen måste bedrivnas i ridhuset.

Årets lag är som tidigare mycket väl disciplinerat och har som vanligt ännu inte räkat ut för vare sig varningar eller utvisningar. Laget har ett för-

terräng- eller Wittmardäck. Vid nattkörning är belysningen en mycket viktig detalj. Man kör varken med avskärmad eller släckt belysning, så man kan ha hur många lyktor som helst, men använd i så fall inte alla på en gång. För att erhålla bra slädga i vagnen är det lämpligt att lägga in några sandäckare i bagageutrymmet och där finns också ett par dunkar bensin, reservdäcket och verktygsutrustningen. Apropå det sistnämnda, så tänk på att domkraften är ändamålsenlig. Kontrollera den! Vad som nu är nämnt ingår i allmänhet i vagnens utrustning, men för att vara på den säkra sidan är det lämpligt att komplettera den. För att kunna hjälpa sig själv upp ur diken är en autotraktor (tårgningsverktyg) utmärkt. Den bör emellertid kompletteras med den för vpl icke obekanta spaden. Tag gärna med två! En kan gå sönder. Detta gäller fordonets utrustning.

Men låt oss också titta på förarens och kartläsarens utrustning. För båda gäller, att man skall vara vettigt klädd. En overall är det bästa och lägsaker skall man akta sig för. Stoppa en penna i varje ficka, så att man alltid har en sådan till hands. Skall man köra en lång tävling, bör båda ha med sig något som piggar upp, t ex en termos med starkt kaffe. Kartläsaren bör utöver detta föra sig med hastighetstabell, ett tersedur, ett vanligt fikur, som han skall ha i en boett, som går att plombera. Tillsammans med ett antecknings-

Idrott

svar av endast "stammare" och i kedjorna står flera "stammare" och väntar på plats.

Laget består i skrivande stund av: Fänrik Lindhe, sergeant Cronholm, bröderna Boo, furir 16 Nilsson, 1. kompanisterna Ståhl, Wessfeldt, 2. kompanisten Gullberg, 3. kompanisterna Olsson, Jönsson samt sist men inte minst vår ende civilist "Svanfesson". Nu önskar vi bara att öfurir 37 Larsson snart uppenbarar sig i A-lagets nya, tju-siga blå dräkt och gör de obligatoriska psykologiska målen.

Trots allt arbete har laget ännu inte rosat marknaden. Serien har börjat med ett par uddamålsför-luster, men vi hoppas att lyckan skall vända sig.

Reservlaget, som håller till i div. V, består till största delen av 1. kompanister. De ha endast spe-

block har han allt detta väl arrangerat på en skiva av t ex plywood. Båda klockorna bör vara väl fast-satta, kartan erhålles vanligtvis vid starten. Med den utrustningen klarar sig kartläsaren nödortf-tigt. Har han möjlighet skaffar han sig ett bra för-storingsglas, som avsevärt underlättar kartläs-ningen. Om detta förstoringsglas dessutom är för-sett med en inbyggd glödlampa, elimineras i viss mån seväriheterna under en natorientering. För det sistnämnda slaget av orientering bör såväl fö-rare som kartläsare utrusta sig med en bra fick-lampa.

Under och i synnerhet efter en orienteringstäv-ling får man mycket ofta höra av både kartläsare och förare, att vid den eller den kontrollen var de absolut i rätt tid. Deras vägmätare visade ju den och den väglängden och den är rätt, men likaväl var det fel. Glöm inte att kontrollera vägmätaren! Det kan vara värt besväret. 50 meter fel på varje kilometer låter inte så mycket, men om sträcken är 20 km blir felet en km. Det kan bli svårt att klara detta. Jag har svårt att tänka mig någon-ting, som är så obehagligt som att köra en bil, som man inte 100 %-igt kan lita på. I allmänhet har man sig nog själva att skylla. Om man har kon-trollerat bilens olika funktioner och utrustnings-detalljer, behöver man inte förnimma någon olust-känsla, utan då blir bilkörningen enbart ett nöje.

S. Lindstedt.

lat en match, vilken förlorades hedersamt mot IFK, Kristianstads reservlag. Vi hoppas att sergeant Lundberg skall kunna leda sitt lag till vinster även i detta "getingbo", som div. V är.

Sektionens nyårsönskan blir att fler fast anställda kommer på träningen och spelar i det rätta laget. Sandström, Sundberg m fl borde finnas i A-lagets uppställning.

Kompanistafetten.

Den så populära kompanistafetten har tidigare är ej ordnats på den rätta årstiden. Stafetten brukar gå av stapeln sent på hösten då det är svårt att få folk på banan.

Arets stafett har ej varit något problem för idrottsombuden på kompanierna, den har nämligen ännu inte gått av stapeln.

Fri idrott.

Arets friidrottssäsong är nu lyckligt avslutad. T 4 IF har representerats i göingserien div. II med den äran. Laget har i hård strid med Bjärnum och Vinslöv dragit det längsta sträcket och vunnit serien.

Lagets allt i allo sergeant Gussing har lagt ned ett gott arbete i denna för alla militärförband svåra idrott. Nästa säsong skall T 4 IF kämpa i div. I mot bl. a. storklubben HAIS.

Sergeant Gussing och Co måste lägga ned mycket arbete om föreningen skall kunna hävda sig i den svåra konkurrensen. Mera träningsvilja hos statbefälet skulle göra susen.

Arets regementsmästerskap blev en spännande tillställning. Det avhölls på regementets dag den 30—31 aug.

En talrik publik hejade fram de tävlande till att göra sitt yttersta. Kadett Anderberg med 1. komp klack vann överlägset "vältalighetstävlan". Resultaten äro jämnagoda med förra årets tävling. I tävling mellan kompanierna vann 2. komp, mest tack vare kastarna Winroth och Burström samt populära "Knisalinge" Eklund. "Knisalinge" hade också bästa resultatet. Hildenborg 4. komp räddade 2. placering åt sitt kompani genom bl. a. tre första placeringar.

Resultat:

100 m Lindhé 5. komp 12,0; Wessfeldt 1. komp 12,0.
200 m Hildenborg 4. komp 24,9; Wessfeldt 1. komp 25,0.
400 m Eriksson 4. komp 56,0; Jönsson 6. komp 56,1.
1500 m Eklund 2. komp 4,16,0; Andersson 11. komp 4,36,2.
3000 m Eklund 2. komp 9,10,7; Andersson 11. komp 9,57,8.
Stafett 1000 m 8. komp 2,15,3; 9. komp 2,16,3; 11. komp 2,18,2; 6. komp 2,18,2.
Längdhopp Hildenborg 4. komp 6,25; Andersson 8. komp 5,81.
Höjdhopp Ekholm 1. komp 1,65; Ström 1. komp 1,65.
Tresteg Hildenborg 4. komp 12,22; Hedengård 2. komp 12,11.

Two framgångsrika idrottsmän, Trefaldiga klubbmästaren Hildenborg, 4. komp (t. v.) och Eklund, 2 komp.

Högsta. Burström 2. komp 61,51; Winroth 2. komp 56,62.

Diskus Lindhé 5. komp 32,29; Winroth 2. komp 31,47.
Kula Winroth 2. komp 11,74; Lindhé 5. komp 11,32.
Spjut Burström 2. komp 55,80; Lindhé 5. komp 44,48.

Slutpoäng:

2. komp 36 p; 4. komp 22 p; 1. komp 22 p; 8. komp 20 p;
5. komp 17 p; 11. komp 11 p; 9. komp 9 p; 6. komp 8 p;
3. komp 5 p.

Fotboll.

Arets regementsmästare i fotboll är 8. komp som vanligt skulle kanske tilläggas. Detta värt oss Revingekompani har en förunderlig förmåga att få bra spelare bland sina rekryter. En bidragande orsak är väl också att fritiden blir lång och intel annat finns att göra på denna "deportationsort". Sergeant Pettersson hade i år lyckats avseta samman ett av de bästa lag vi haft på flera år. Laget fick i finalen möta underbefälslaget. Finalen gick av stapeln på Vankiva fotbollsstadion. Resultatet blev 2—1 till 8. kompaniet trots furir Arvidssons, Emanuelssons och övriga kämpars friska taktik.

Idrottsmärket.

I år liksom tidigare har idrottsföreningen arbetat hårt för idrottsmärket. Trots kraftigt igångsättningsmotstånd har nu på regementet övrats 348 märken, ett ganska gott resultat, som vi hoppas skall räcka till vår obligatoriska första plats.

Det finns tyvärr många befäl, som trots allt inte gör försök att taga detta märke, den bästa värdeemätaren på hur det är med "orken". Till nästa år hoppas vi få se allt befäl i samma hårda kamp på idrottsplatsen som cheferna på 1. och 2. komp levererade under batch överinseende.

Till slut ett par ord om idrottsföreningen. Vår id-

rottsförening är till för alla på regementet! Men för att det skall kunna bli tävlingar, priser till duktiga idrottsmän, redskap och annan utrustning behövs pengar. Dessa pengar få vi delvis genom medlemsavgifter till idrottsföreningen (har Du löst ditt medlemskort?)

För att ha en symbol för vår idrottsförening har en klubbns anskaffats. Denna nål betingar ett pris av tre kronor.

Föreningens nyårsönskan blir 100 % medlemslutning samt vår vackra klubbns på varje kavajuppelag.

Skånska Reservofficersföreningens fälttävlan.

Reservofficersföreningen i Skåne avhöll 19/10 sin årliga fälttävling med T 4 som arrangör. I tävlingen deltog även lag från den danska reservofficersföreningen. Även medlemmar ur vpl officersarens förening deltog. Sammanlagda antalet deltagare var 35.

Tävlingen omfattar fältskjutning pistol, kartläggning och orienteringslöpning.

Kl 0700 tävlingsdagen ägde upprop rum i strålände höstväder vid T 4:s korthålsbana. Efter uppropet mottog regementschefen deltagarna och hälsade dem välkomna till regementet.

Första grenen var pistolskjutning. I patruller om 5 man släpptes därefter de tävlande i väg på fältskjutningsstigen, som var trevligt lagd av serg Svensson. Skjutningen ägde rum på fem stationer och målen voro omväxlande med varierande svårighetsgrad.

Bedan fyra lag skjutit färdigt började avfärden i buss till kartläsningsplatsen som var belägen vid Tormestorp. Här omhändertogs de tävlande av grenledaren serg K. Persson. Kartläsningen skedde från tre stationer utefter en snitslad bana, som slingrade sig längs Göingeåsens nordsluttning för att avslutas vid Tormestorps klint. Synd att det vackra solskenet försvunnit och därmed den hänförelse utakt från klinten. Kartläsningspunkterna voro väl valda och de flesta deltagarna klarade sig från det hela utan allt för stor prickbelastning.

Efter kartläsningen var det åter tid att embarcera bussarna och fortsätta färden till starten för orienteringslöpningen. Då markerna under denna tid voro osäkra på grund av älgjakten, hade hela banan lagts på P 2:s övningsfält och knipslugt strängats av förvaltare Ek. Starten skedde i trakt av Flöjelön samt gick i en båge ned mot Brönstad med mål vid Hovdala. Banans längd var omkring 7,5 km med fyra obemannade kontroller. På grund av höstens ihållande regnande var banan ganska blöt, men detta nedslag på intet vis dröjades tävlandes humör. Samtliga hittade alla kontroller och fullföljde därmed tävlingen.

Under tiden de tävlande irrade omkring i terrängen och letade efter skärmar arbetade kapten Lundahl med sina medhjälpare i sekretariatbussen för högtryck. Denna detalj sköttes så väl att ett par minuter efter ankomsten till mål kunde deltagaren få reda på sin placering och samtidigt som sista man skär mål linjen var även generalprotokollet färdigt.

Omedelbart efter tävlingens slut samlades deltagare och funktionärer till en enkel middag på offmässen T 4, vid vilken regementschefen förrättade prisutdelningen.

Prislistan fick följande utseende:

Lagtävling mellan skånska och danska reservofficerarna om kapten Valentiner-Branthas vandringspris:

1. Reservofficersföreningen i Skåne (lagdeltagare: löjtn Ask, fänrik von Eggers, löjtn Sundholm och löjtn Friman) 551,50 poäng.
2. Reservofficersföreningen i Danmark (lagdeltagare: Sekundlöjtn Holbroe, löjtn Vinther, löjtn Jensen och löjtn Poulsen) 657,60 poäng.

Tävlingen om rymtmästare Dufbergs vandringspris mellan regementslag:

1. Kavalleriet (löjtnantern Ask, Ivarsson och Dieden) 451,45 poäng.
2. I 7 (löjtn Adamsson, kapt Mårtensson och kapt Nielsen) 480,10 poäng.
3. T 4 (fänrik von Eggers, kapt Henriksen och kapt Medin) 557,45 poäng.
4. A 3 (löjtnantern Ahlström, Brantberg och Dufberg) 667,65 poäng.

Kapten J. P. Möllers vandringspris till individuell segrare: Löjtn Ask, kav. 107,65 poäng.

Kapten O. Biljes vandringspris i pistolskjutning: Kapt Medin, T 4, 8,8 poäng.

T 4 officerskårens vandringspris i kartläggning: Fänrik von Eggers, T 4, 6,6 poäng.

Kapten R. Jörgensens vandringspris i orientering: Löjtn Ask, kav. 70,25 poäng.

SUNES Frisørsalong

Kom in och prova vår specialitet

Tjätinpackning mot mjäll

Frykholmstgatan 8. Tel. 988

Vid behov av SPETTKAKA

vänd eder med förtroende till

Nordens Spettkaksbageri

Hinggården . Tel. 1484

Vad **OASEN** är för beduinen är

MARKETENTERIET

för soldaten

Gott bröd

Gott kaffe

Kvalitetsvaror

Hässleholms Handels- & Fabriks AB

Representant för

GENERAL MOTORS NORDISKA AB

Kontor 305
Bilverkstaden 333
Reservdelar 1233

EN LITEN AVGIFT när Du är frisk
kan bli

STOR HJÄLP när Du blir sjuk,

om Du är medlem i

Hässleholms stads erk. sjukkasse

Östergatan 18, Hässleholm . Tel. 1535

Ströanders Möbelaffär

Hässleholm

Tel. 348

SALONGEN för individuell hårvård

Levins *Damfrisering*

Norreportsvägen 15. Telefon 1528

ANLITA

Tvätt-Tjänst

Telefon 884

Finja Konditori

REKOMMENDERAS

TEL. 15

TEL. 15

Köp Eder TOBAK i

Tobakshörnan

Väl sorterad affär
(mitt emot trängen)

Militärer! Besök

NISSES VARUBOD

Leksaker, porlän, lädervaror m. m.
Rep. av dockor

Goodtemplargatan 12, Hässleholm
Tel. 1146

Hilma Lundqvists Konditori

Rekommenderas

Tel. 304 Beställningar emottagas tacksamt Tel. 304

WIFSTRANDS

LEKSAKS- & BOSÄTTNINGSAFFÄR

Rekommenderas

Tel. 277

STÖRSTA RESURSERNA

för alla slag av trycksaker

finner Ni hos oss

För perfekt service ifråga
om alla slags trycksaker -
i en eller flera färger - vänd
Eder till

SVANTESSONS BOKTRYCKERI

Telefon 170 HÄSSLEHOLM

BOKBINDERI

ALLT för hygienen

hos

MALMSTRÖMS

Parfumeri

HÄSSLEHOLM

Tel. 10

FINJAGATAN 12 * TEL. 1132 *

Arla Livsmedel

Hovli Ericsson - Hässleholm

Tel. 1271

Väl sorterad i Specier och Grönsaker
Djupfrysta varor

Rekommenderas

KÖPMANNABOLAGET

HÄSSLEHOLM

Tel. 402, 908

Kompletteringsmöbler

Mattor - Gardiner

köpes fördelaktigast i

E. Anderssons

Telefon 41 och 641

Bröderna Klingströms

Bleck- & Plåtslageri

REKOMMENDERAS

Tel. 325

GA EJ ÖVER BRON

för att rakas och klippas!

Gå till **ODDS**

Frisørsalong vid Finjagatan.

SOLDATHEMMET

vid T i Hässleholm
Finjagatan 30 / Telefon 901

LJUSA, VARMA OCH TREVTLIGA LOKALER

Läs- och skrivrum. Garderob. KAFFE
Försäljning av Frukt, Karamaller, Choklad och
Tobaksvaror. Telefonhytt.